

ЧЕРВЕНЬ 1978 Ч. 6

JUNE 1978 No. 6

НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

ВИДАЄ СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ — PUBLISHED BY UNWLA, INC.

НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

P. XXXV Ч. 6 ЧЕРВЕНЬ

JUNE No. 6 Vol. XXXV

Привіт для XVIII Конвенції СУА	1
Нововибрана Головна Управа СУА	2
Загальні резолюції XVIII Конвенції СУА	2
У.Л. Якою міркою міряти	3
Л. Дразевська. Діти — 1933 — голод	4
С. Гурко: Тиша	5
Український Музей	6
М. Голод: І ніч посивіла... Ars poetica	6
Лена Голіцинська	7
Літературний конкурс	7
Л. Тауридацька: Утеча від дійсності	8
Т. Снігурович: Міркування з приводу однієї чайної імпрези	10
Молода Муза Л. Канюга: "Нездоланний дух"	11
Л. Храплива-Шур: Новини на полицях наших дитячих бібліотек	12
Наші градуантки. Усміхніся	13
М. Галун Блак: Тітка Америка	14
Тільки між нами і телефоном. Л. Калинович	15
Вісті з Централі	16
СФУЖО	17
Our Life	19
Харчування. Л. Гриців: Вина в куховарстві	23
Подумайте-Відгадайте	23
Вишивка. Вежа Волоської церкви	24
Хроніка Округ: Округа Нью Йорк	26
Округа Нью Джерзі	29
Посмертні згадки	33 36
Розвага — забава	34
Замість квітів	36
Річні збори	обкл

Головна Управа СУА і Адміністрація Нашого Життя

108 Second Ave.
New York, N. Y. 10003
тел. (212) 533-4646

Our Life Editor Ulana Llubovych
тел. (212) 674-5508

Український Музей

203 Second Ave., New York, N.Y. tel (212) 228-0110

Видає Союз Українок Америки раз у місяць за винятком серпня.
Редактор — Уляна Любівич
Редакційна колеґія: Світлана Андрушків, Марія Барагура, Лідія Бурачинська, Любов Волинець, Марта Тарнавська.
Our Life — Марта Бачинська
"Розвага — забава" ред. Віра Андрушків.
Мовна редакція — Наталя Лівницька-Холодна.
Передплата в США і Канаді: річна...11.00 дол. піврічна...6.00 дол.
Поодиноке число 1.15 дол.
Річна передплата: в Англії... 2½ ф. ст., в Австралії... 5 а. д. у Франції... 20 фр., в Німеччині...20 н. м., в Бельгії...250 б. фр.
Published by Ukrainian National Women's League of America, Inc. Monthly publication except August.
Subscription in the United States of America and Canada 11.00 per year, half year 6.00; single copy \$1.15.
In England 2½ pound sterling per year; in Australia 5 Austr. dollars per year; in France 20 fr. per year; in Germany 20 d. m. per year; in Belgium 250 b. fr. per year.

"Second-Class Postage Paid at New York, N. Y. and at additional mailing offices".

Printed in U.S.A. by Computoprint Corporation, 335 Clifton Ave., Clifton, N.J., 07011

ГОЛОВНА УПРАВА СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

ЕКЗЕКУТИВА

Іванна Рожанковська — голова
Олександра Різник — заступниця голови
Люба Волинець — заступниця голови
Христина Навроцька — заступниця голови
Ольга Ставнича — заступниця голови
Ірена Чайківська — протоколярна секретарка

Марія Савчак — кореспонденційна секретарка

Олександра Кіршак — касирка
Іванна Ратич — фінансова секретарка

ВІЛЬНІ ЧЛЕНКИ

Оля Гнатейко
Марія Томоруг

РЕФЕРЕНТУРИ

Ірина Кіндрачук — організаційна
Дарія Маркусъ — культурно-освітня
Ірина Руснак — музейна — мистецька
Ірина Лончина — виховна
Теодозія Савицька — суспільної опіки
Ірина Качанівська — суспільної опіки стипендій

Олена Процюк — пресова
Марта Терлецька — зв'язки
Люїза Сакс — статутова

КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ

Ольга Муссаковська — голова
Поля Книш — член
Надія Попель — член
Евгенія Новаківська — заступниця
Оксана Микитин — заступниця

ГОЛОВИ ОКРУЖНИХ УПРАВ

Ірина Кашубинська — Огайо
Марія Юзефович — Чикаго
Наталія Даниленко — Філадельфія
Лідія Гладка — Нью Джерзі
Рома Дигдало — Дітройт
Олександра Кіршак — Нью Йорк
Іванна Мартинець — Північний Нью-Йорк
Ірина Скочдополь — Нова Англія
Теодозія Кушнір — Південний Нью-Йорк

ПРЕДСТАВНИЦТВА "НАШОГО ЖИТТЯ"

АНГЛІЯ: Myroslawa Rudenska

245 Wigman Rd. Bilborough Estate
Nottingham, England

Ukrainian Booksellers, 49 Linden Gardens
Notting Hill Gate, London W.2

АВСТРАЛІЯ: "Library & Book Supply"

16a Prospect St.
Gleroy, W9, Victoria
Australia

ФРАНЦІЯ: Daria Melnykovych

c/o N. 7 887 93 de Paris
26 rue de Tercy, Paris 18-2,
France

НІМЕЧЧИНА: Ukrainischer Frauenverband

Haus der Begegnung
8 München 5, Rumfordstr. 21

ПРИВІТИ ДЛЯ XVIII КОНВЕНЦІЇ СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

На XVІІІ Конвенцію СУА наспіли численні привіти. Містимо привіти, які надіслали Первоієрархи наших Церков

Високоповажані Пані — Членки Союзу Українок Америки!

Вітаю Вас усіх на Вашому XVІІІ З'їзді з багатомовним гаслом "Сьогоднішня українська дитина — майбутнє українського народу". Багато разів звертався я до наших українських матерей, вказуючи їм на їхнє велике завдання перед Богом і нашою історією та їхні великі відповідальності у вихованні молодого покоління. "Якою силою є материнство!" — кликав вже старогрецький поет. Милосерний Бог у своїм плані спасення вибрав собі Матір для воплощення свого Єдинородного Сина, щоб вона стала для нас усіх духовною Матір'ю. Ваш З'їзд у місяці травні — місяці присвяченім Марії Богоматері і з наміченим гаслом матиме великий духовний зміст.

У своїх нарадах зверніть увагу на виховне питання, на те, щоб наші діти ведені рукою української матері, прийняли з тієї руки українського духа, любов до рідного народу і бажання жити і працювати для цього народу. Зокрема зверніть увагу на релігійне виховання наших дітей серед сьогоднішнього світу, що хоче жити без Бога і Його спасенних правд. Бережіть пильно духовні покликання, які Христос дає дітям, але світ їх потім в молодості в багатьох забирає і це приносить катастрофальні втрати в духовості народу. Без священників і монахів ми скоро духово зубожіємо і пропадемо серед діб світу. Це є важні виховні завдання матері-українки. Розважте над ними і працюйте в тому напрямі наполегливо, бо майбутнє наших дітей у Ваших руках.

Благословення Господнє на Вас!

Патріярх і Кардинал

Вельмидостойні і Дорогі Пані!

Сердечно дякую за повідомлення про XVІІІ Конвенцію Союзу Українок Америки, що відбудеться 27-29 травня ц.р. у Нью Йорку.

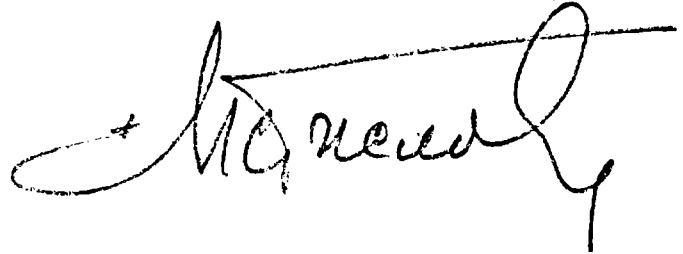
Ваше повідомлення дає мені нагоду привітати учасниць Конвенції та побажати їм успіху у конвенційній праці.

Подивляючи діяльність Союзу Українок, скеро-

вану в основному на збагачення української культури у всіх її виявах, молю Всевишнього про обдаровання членів Вашої Організації святим горінням, для дальшої усердної праці Богові на славу, а Україні на добрий пожиток.

З любов'ю у Христі

Митрополит.

Вельмишановна Пані Іванно Рожанковська!

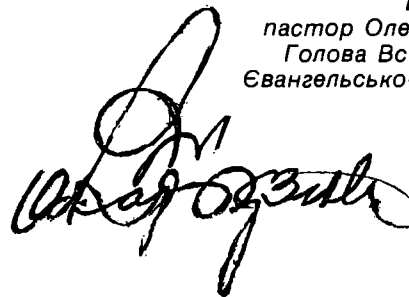
Мені дуже приємно було отримати повідомлення про XVІІІ Конвенцію Союзу Українок Америки, яка відбуватиметься в Нью-Йорку в дні від 27-го до 29-го травня 1978 року. Гасло Вашої Конвенції — знаменне! Діти — це майбутнє нашого народу, наших Церков... Тому — все для дитини, щоб стимулювати в ній духа життя для Бога, для України й для всього, "що тільки правдиве, що тільки чесне, що тільки чисте" (Фил. 4:8).

В імені Всеукраїнського Євангельсько-Батистського Братства з його Церквами в ЗСА, в Канаді, Південній Америці, Австралії й Європі вітаю Вас, Пані Голово, увесь провід Союзу Українок Америки, всіх учасників Конвенції та бажаю Вам повноти Господніх благословень у всіх Ваших сесіях і ділових нарадах. Молюся, щоб Господь Бог наділив Вас високим духом і поблагословив Вашу Конвенцію великими успіхами у Вашій творчій праці для добра Українського Народу.

Господні благословення і милості Великого Бога нехай витають над усіма учасниками XVІІІ Конвенції Союзу Українок Америки!

З благословеннями і побажаннями успіхів —

Ваш у Христі
пастор Олекса Гарбузюк
Голова Всеукраїнського
Євангельсько-Батистського
Братства

Наша обкладинка: С. Караффа-Корбут. Ілюстрація до поезії Т. Шевченка "І золотої і дорогої".

Our Cover: Karaffa-Korbut. Illustration to T. Shevchenko's Kobzar

НОВОВИБРАНА ГОЛОВНА УПРАВА СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ 1978 — 1981

В дні 27 - 29 травня відбулася XVIII Конвенція Союзу Українок Америки. У наступному числі подамо докладніше звіт про перебіг цієї Конвенції, з нарад, панелів, бенкету, виставок тощо. Сьогодні подаємо до відома загальні резолюції і склад Головної Управи СУА. Як голову СУА, так і всіх членів Управи вибрано одногосно.

ЕКЗЕКУТИВА

Іванна Рожанковська — голова
Олександра Різник — заступниця голови
Люба Волинець — заступниця голови
Христина Навроцька — заступниця голови
Ольга Ставнича — заступниця голови
Ірена Чайківська — протоколярна секретарка
Марія Савчак — кореспонденційна секретарка
Олександра Кіршак — касирка
Іванна Ратич — фінансова секретарка

ВИЛЬНІ ЧЛЕНИ

Оля Гнатейко
Марія Томоруг

РЕФЕРЕНТУРИ

Ірина Кіндрачук — організаційна
Дарія Маркус — культурно-освітня
Ірина Руснак — музейно-мистецька
Ірина Лончина — виховна
Теодозія Савицька — суспільної опіки
Ірина Качанівська — суспільної опіки
стипендій
Олена Процюк — пресова
Марта Терлецька — зв'язків
Люїза Сакс — статутова

КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ

Ольга Муссаковська — голова
Поля Книш — член
Надія Попель — член
Евгенія Новаківська — заступниця
Оксана Микитин — заступниця

ВІСТІ З ЦЕНТРАЛІ

В дні 5 - 9 червня 1978 відбуватиметься в Осло в Норвегії засідання Міжнародної Жіночої Ради у її 90-ліття. Союз Українок Америки заступатиме його голова Іванна Рожанковська.

В дні 5 до 9 червня у Фініксі, Арізона, відбуватиметься Конвенція Генеральної Федерації Жіночих клубів, на яку делеговано заступницю голови СУА Христю Навроцьку.

ЗАГАЛЬНІ РЕЗОЛЮЦІЇ XVIII КОНВЕНЦІЇ СУА

1. XVIII Конвенція СУА вітає Український Народ і зобов'язується підтримувати усіми можливими засобами його боротьбу за незалежність.

2. XVIII Конвенція вітає Ієрархів і Духовенство Українських Церков, зокрема Патріярха Йосифа I Митрополита Мстислава.

3. З нагоди Міжнародного Року Дитини XVIII Конвенція СУА висловлює своє занепокоєння долею української дитини і задержанням її ідентичності в Україні і діаспорі, тому наш перший обов'язок — допомогти українським дітям на Рідних Землях, яких батьки, караючись за ідеї свого народу, не можуть їм дати родинного життя і виховання.

4. Закликаємо батьків вживати виключно української мови в родині та посилати своїх дітей до української світлички і школи.

5. Вітаємо Світову Федерацію Українських Жіночих Організацій з її 30-літтям.

6. Вітаємо Світовий Конгрес Вільних Українців та бажаємо успішного переведення III Конгресу в дусі повної консолідації українського громадського життя в діаспорі.

7. Конвенція вітає Управу Українського Музею в Нью-Йорку та закликає українську громаду активно підтримати дальший розвиток цієї національно-культурної установи.

Резолюційна Комісія в складі:

Христя Навроцька — голова,
Іванна Мартинець — секретар,
Мирослава Савчак,
Орися Скождополь
і Оксана Щурова — члени.

Рис. Романа Бабюк Рейні

КОНКУРС ДЛЯ ДІТЕЙ "ХТО МИ І ЧІЙ МИ ДІТИ"

Конкурс для дітей, який розписала Виховна Референтура СУА був дуже успішний. В ньому взяло участь 210 дітей, які прислали 275 праць. В тому у **I КАТЕГОРІЇ** (діти 6 - 9 років) прислали:

Прози 63
Вірші 6
Малюнки й рисунки 104

у **II. КАТЕГОРІЇ** (діти 10 - 12 років) прислали

Прози 27
Вірші 8
Малюнки і рисунки 67

Висліди конкурсу, списки нагороджених, а теж деякі твори будемо містити у "Нашому Житті".

СЬОГОДНІШНЯ УКРАЇНСЬКА ДИТИНА —

МАЙБУТНІСТЬ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ

ЯКОЮ МІРКОЮ МІРЯТИ

Перед нами ще один документ, який передістався з таборів у Мордовії на Захід. Це короткі, але як же промовисті, винятки з самвидавнього документу. Читаємо там (за Пресовою Службою ЗП УГВР):

"Повідомляємо про утворення першого гуртка Товариства оборони української мови, сприяння її чистоті та її увінченню.

Становище української мови в усіх галузях політичного, суспільно-економічного, наукового, культурного та релігійного життя — катастрофічне.

Конституція СРСР не визнає української мови державною, не сприяє її розвитку... Ми доводимо до відома, що ми створили перший гурток Товариства (оборони української мови) в умовах концтабору спеціального режиму.

**Осадчий, Ребрик, Романюк, Тихий, Євграфов Листопад 1977
Концтабір політичних в'язнів
Сосновка, Мордовія".**

Дорога, якою перейшло-перелетіло це повідомлення з табору Сосновка в Мордовії на Захід, далека не тільки коли її міряти милями чи кілометрами. Воно ж не йшло нормальними модерними засобами комунікації: поштою, літаком чи на хвилях радія. Воно передавалося з рук до рук, таємними й небезпечними шляхами самвидаву. Але навіть і те не окреслює віддалення між тими, хто те "Товариство" створив, та нами, які читаємо повідомлення про ту подію. Треба уявити собі умовини й обставини, в

яких перебувають, не живуть, а животіють ті, хто цей осередок створили й подали вістку про нього у світ. Уявити собі й запам'ятати, що його створення наражає їх на додаткові переслідування. І тоді усвідомити собі, в яких умовах живемо ми, не тільки в матеріальних достатках, але теж у повній свободі думки та дії. І тоді ця віддаль видається ще більшою, а вістка наче б прийшла із другого, суворого, злого світу.

Ми часто зворушуємося вістками "звідтіля", ми захоплені поставою наших земляків, особливо коли вони перебувають у в'язниці, подивляємо їх. Майже на кожному зібранні, при різних нагодах, шлемо "туди" красномовні привіти, в яких багато говориться про те, що наші серця і думки завжди з нами. Оплескуємо ревно палкі промови, може, навіть втираємо сльози, коли чуємо про знущання фізичні і психічні: про те, як батькам не дозволяють на побачення, відмовляють дозволу на писання листів, особливо коли вони писані по-українському. А втерши сльозу, повертаємося до дальшої програми бенкету: можливо, що зворушення посилило наш апетит, а, може, теж зі зворушення, вип'ємо чарку за наших братів. Можливо, ми готові вислати туди пакунок, чи дати грошовий даток на допомогу політв'язням. Ми обурені, протестуємо, навіть ідемо демонструвати, молодь і теж старші голодують у протесті проти переслідування в Україні. Це доказ нашої солідарності з тими, хто в таборах чи поза ними виявляє спротив. Це все потрібне й корисне, але ...

Якби була така мірка, яка оціняла б вчинки в порівнянні до обставин і умовин життя, як тоді виглядали б ми в порівнянні до них, там? Ця мірка мусіла б взяти до уваги важкі умовини, терор, тривогу й навіть

(Із спогадів — переспано Радіо-Свободою на Україну)

У травні 1933 року я була студенткою геолого-географічного факультету Харківського Інституту Професійно-Педагогічної Освіти.

Це був час голоду на Україні. По вулицях Харкова блукали бідні розпухлі від голоду селяни, часом цілі родини. Вони купчилися коло крамниць, де мешканцям Харкова продавали хліб по картках. Пригадую простягнуту руку високого блідого селянина і слова: "Дайте хлібця хоч на один зуб". Групи безсилюх селян сиділи та лежали на тротуарах коло будинків, деякі там і помирали. Півживих та мертвих селян міліція забирала на вантажні авта і вивозила десь за місто.

Проте в Інституті наші студенти не говорили про голод, боялись. На обов'язкових політзаняттях представники комсомольської чи партійної організації доповідали про політику партії на селі та про ліквідацію куркуля, як кляси.

Одного дня несподівано нашому курсу оголосили, що ми всі мобілізовані, занять в Інституті у нас кілька днів не буде. Куди саме ми мобілізовані нам не сказали.

Наступного ранку ми зібрались в Інституті і всі разом (коло сорока осіб) під керівництвом комсорга поїхали трамваем на Харківський вокзал. Нас повели по рейках далеко в бік, на товарну станцію, де на запасних коліях стояли вагони і маневрували паровози.

Докінчення: ЯКОЮ МІРКОЮ

певність що за утворення "Товариства оборони української мови" їх чекають додаткові пониження, страждання. Тою самою міркою треба б оцінити наші життєві умовини, нашу волю і можливість діяти як хочемо, отже теж вчитися й плекати українську мову.

Можна й треба зрозуміти тих, які вже старші і не мали можливості й не навчилися добре володіти українською мовою, хоч почувають себе українцями. Вони вкладають багато труду і праці для громадської роботи. Ми радо з ними співпрацюємо і шануємо їх. Але тепер, коли в Україні йде боротьба за "бути чи не бути" українській мові, коли ця мова там безборонна й понижена, невже ж цілий тягар оборони її і збереження покладемо на плечі тих, хто і сам безборонний і понижений?

Пригляньмося до нашої молоді. Вона має усі можливості вивчати й плекати мову. Багато наших молодих людей любить співати українські пісні, танцювати наші танки, але все те, що вимагає послідовного труду, поза їхніми зацікавленнями.

На зібраннях чуємо, замість заохоти до науки мови, бажання перейти на англійську, навіть у "Нашому Житті" домагаються поширити англійську мову, бо... молодим тяжко зрозуміти. Будучи в Європі, ви легко переконаєтесь, що там майже кожен, а напевно всі з молодшого покоління, є дво-

раптом я почула дивний, ні з чим незрівняний звук: спершу тихий, а в міру того, як ми йшли, — голосніший. Це було наче виття, чи стогін, чи плач. Ми зупинились перед поїздом, що стояв на запасній колії і складався з пасажирських вагонів. Тоді я зрозуміла, що той дивний звук був хор дитячого плачу, що лунав з вікон вагонів. Коло поїзду стояло кілька чоловіків у військовій формі. Один з них підійшов до нашої групи і коротко сказав, що у вагонах тимчасово перебувають діти, які мають бути розподілені по дитячих будинках. Ми — студенти — маємо бути "вихователями", по двоє на кожний вагон. Частина студентів відправили додому, сказавши прийти увечері на нічну зміну. Я була з тими, що зразу ж приступили до праці.

Влізши до вагону, я побачила, що на всіх лавках лежали і сиділи хлопці і дівчата віком десь від трьох років до тринадцяти-чотирнадцяти. Всі дуже бліді, деякі надмірно худі, інші — опухлі. Ні постелів, ні пакунків з речами не було. Діти лежали або на голих дошках, або на брудному лахмітті. Багато дітей плакало, інші спали, деякі виглядали як тяжко хворі: на обличчях шкіра щільно обтягала кістки. Часом діти тулились одне до одного — видно з одної родини.

В одному кінці вагону, на кількох лавках було кільканадесять надмірно худих немовлят під доглядом двох жінок у білих халатах.

Знаменним і як же відрядним було, коли під час XVIII Конвенції одна з заслужених союзянок, якої рідня вже від кількох поколінь живе в Америці, виступила з пропозицією, щоб не вживати окреслення "англійськомовні", а заступити його "двомовні" відділи США.

Якби наша мова в нашій Батьківщині мала відповідну опіку, якби не те, що там стараються її принизити, а то й заглушити, бож вірять, що разом з нею зникне почуття приналежності до українського народу, тоді було б нам байдуже, якою мовою пише й говорить наша молодь.

Повідомлення з табору суворого режиму про створення "Товариства оборони української мови" мов блискавкою освітло нам далеку батьківщину. У її світлі ми побачили нашу країну чудовою, але загроженою темними хмарами, тучею, яка ось-ось залле, змие з лиця землі основний атрибут українського народу, його солов'їну мову.

Тож повідомлення, яке прийшло до нас — це виклик для нас усіх батьків, а передусім молоді. При добрій волі і зусиллі наша молодь може здобути знання рідної мови. Для цього є по всіх усядах навіть улітку курси, семінари, табори, з'їзди.

Яка ж буде наша відповідь нашим братам не тільки у Мордовії, але по всіх усядах СРСР?

у. л.

ТИША

Слухайте, слухайте тишу,
тишу, що світом колише,
Родяться зорі в небесному морі,
світові тиша метрику пише.

Слухайте, слухайте тишу,
тишу, що грозами дише,
Кришаться зорі в небеснім просторі,
світові тиша історію пише.

Слухайте, слухайте тишу,
тишу, що вічністю дише,
Падають зорі в безмежні простори
світові тиша завіщання пише.

Слухайте, слухайте,
слухайте тишу...

землі і розповідали їм щось, розмовляли з ними. Часом я питала дітей, як вони опинились на залізничних станціях. Хтось відповів: "Ми підводою приїхали". Другий сказав: "Мене мати привели". Не пригадую, щоб розповідали якісь подробиці. Бідолахи питали про своїх батьків. Старші діти питали, що з ними буде.

Одного дня я принесла папір і кольорові олівці, роздала дітям, щоб писали і малювали, що хочуть. Іронія долі! Кілька дітей написали гасло: "Хай живе Сталін", а навколо літер намалювали вінки з квітів.

Одного дня стався жахливий випадок. Поруч нашого поїзду були товарні поїзди, які звичайно не рухалися. Вдень старшим дітям дозволяли підлазити під поїзд і шукати відлюдного куточка, щоб задовольнити потребу. Раз сталося, що сусідній товарний поїзд раптом зрушив з місця і хлопчикова 12 - 13 років одрізало обидві ноги.

Якось довелось мені з іншими студентами одвозити малих дітей до тимчасового дитячого будинку, що містився в бараках за містом коло Тракторного заводу. Уже стемніло, коли ми трамваєм доїхали до останньої зупинки. Звідти довелось ще добру відстань іти пішки.

Було темно і досить холодно. Йшли по якихось дощечках між пустирями і бараками. Малеча скоро вибилась з сил. Діти плакали й питали: "Тітонько, куди ми йдемо? Куди ви нас ведете?"

А що я їм могла сказати... Тягла чотирьох-п'ятирічних дітей за ручки, а вони бідні спіткалися, не могли йти. Нарешті завела їх до бараку. Що з ними далі сталося, не знаю.

Згадувати пережите мені дуже болюче. Але про те, що творилось на Україні в 1933 році всі повинні знати.

Незабаром у відрах принесли їжу: досить густий пшоняний куліш. Ми, так звані вихователі, розливали куліш черпаком у кухлики і розносили їх дітям, які жадібно з'їдали свою порцію. Нам наказали не давати дітям більше як по одному кухлику, щоб не пошкодити їм після голодівки. Пізніше ми дізнались, що таку порцію куліша дітям давали тричі на день. Це було все, що вони діставали.

Немовлятам давали молоко. Няні годували їх з пляшечок.

Коло трьох тижнів ми працювали з дітьми. Скоро довідались, що дітей збирали по залізничних станціях, куди вони або сами добирались з сіл, або їх кидали на станціях батьки. Нещасних дітей привозили до Харкова, де збірним пунктом був наш поїзд. Перевезенням дітей керували військові, очевидно з військ НКВД. Їх помічниками були підлітки років шістнадцяти-сімнадцяти, вихованці колонії імені Горького у Куряжі коло Харкова. Ці добре одгодовані і одягнені колишні безпритульники були з дітьми брутальні, кричали на них. Кілька їх було приставлено до нашого поїзду.

Одним з обов'язків вихователів було — водити новоприбулих дітей до лазні, де ми їм допомагали купатися, а їх одежа проходила дезинфекцію. Сьогодні, через сорок п'ять років, я з жахом згадую тих голих дітей — їх опухлі ноги і животи.

У тому поїзді я вперше в житті близько побачила смерть. Діти умирили по різному. Бувало сидить дитина, а тоді схилить голівку і кінець. Інші умирили довго, з передсмертними судорогами. Немовлята тихенько помирили одне за одним.

Ми були прикріплені до певних вагонів і скоро звикли до своїх підопічних. Сумно бувало прийти на чергову зміну і не знайти того чи іншого. Кажуть: "помер". Пригадую двох братів і сестричку, що завжди сиділи, обійнявшись. Старший хлопчик усе прохав, щоб їх не розлучили.

Одна дівчинка років восьми збожеволіла. Кричала: "Не ріжте мене, не ріжте!" Її вивели з вагону, в неї були зорові галюцинації. Показуючи пальцем в далечину, дівчинка вигукнула: "Он моя тітонька буряки поле!" — Поривалась бігти.

Пригадую хлопчика місяців 10-11, якого звали Коля і який різко виділявся від решти немовлят. В той час, як всі схудлі до краю немовлята виглядали на одне лице, як мініатюрні старички із зморщеними обличчями, і не мали сил рухатися та кричати, Коля був повненький, рожевий і часто кричав на весь голос та випинався. Коли няні брали його на руки, Коля замовкав, але не посміхався, сидів насуплений. Ми не знали, звідки няні взяли, що хлопчика звали — Коля. Можливо, що до його одежі мати причепила записку з іменем, а може якась няня так його назвала.

Загадкою було — як цей голубоокий виплеканий хлопчик опинився серед виснажених від голоду дітей.

Нам треба було доглядати дітей день і ніч. Для дітей, що були в кращому стані, ми вдень видумували якісь заняття. Виводили їх з вагону, садовили на

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ
203 SECOND AVENUE ·
NEW YORK, NEW YORK 10003

ВІДКРИТИЙ ДЛЯ ПУБЛІЧНОГО КОРИСТУВАННЯ
СЕРЕДА, СУБОТА, НЕДІЛЯ: год. 1-5 ПО ПОЛ.
П'ЯТНИЦЯ: ГОД. 3-7 ПО ПОЛ.
В ІНШИЙ ЧАС, ЗА ДОМОВЛЕННЯМ: ТЕЛ. (212) 228-0110

ПОЖЕРТВИ НА УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ:

100.00 дол. Союз Українців Католиків "Провидіння",
Філядельфія, Пенн.
100.00 дол. Володимир Возний, Гемпстед, Н.Й.
50.00 дол. Ольга і др. Юліан Гной, Голлісвуд, Н.Й.

Щиро дякуємо.

ДАРУНКИ ДЛЯ УКРАЇНСЬКОГО МУЗЕЮ В НЬЮ ЙОРКУ.

Список осіб, які подарували речі для Українського Музею.

Емілія Балабан, Асторія, Н.Й. — Вишивана мужеська сорочка зі східних земель України і мужеська сорочка з Івано-Франківської області з 1920 рр.

Олімпія Гайдучок, Філядельфія, Пенн. — Вишиваний низинкою рушник.

Анна Годованецька, Рочестер, Н.Й. — Гуцульський капелюх, постолі і фоту з двох кусків з Косова.

Оксана Гораєцька, Філядельфія, Пенн. — вишивана подушка з 1920 р.

Наталія Городецька, Мак-Лін, Вірдж. — вишивана жіноча сорочка з Більча.

Ілля Городецький, Сиракузи, Н. Й. — хустка, два кабати, вінок і три знімки з Більча.

Текля Гіль, Вайтгол, Пенн. — лейбик з Команчі на Лемківщині.

Лідія Йок, Бетлеєм, Пенн. — три полтавські рушники з 1930 років.

Анна Легка, Вайтгол, Пенн. — рушник з Лемківщини з 1910 р. роботи Анастасії Бобенко з Буска, і краватку вишивану кораликами зі Старого Самбора.

Музика, Ірвінгтон, Н. Дж. — вишиваний комірець до мужеської сорочки.

Христя Навроцька, Квінс, Н. Й. — знімок з Київщини.

Юрій Навроцький, Квінс, Н.Й. — п'ять знімків з конкурсу хорів.

Марія Погорецька, Джерзі Ситі, Н. Дж. — рушник з 1928 року.

Александра Різник, Асторія, Н.Й. — знімок зі села Котів з 1930 р.

Ірина і Мирон Руснаки, Рочестер, Н.Й. — різьблена папіросниця.

Марта Скрипочка, Назарет, Пенн. — вишиваний рушник з Лемківщини.

Галина Філінська, Філядельфія, Пенн. — чорний лейбик з 1917 р. і дереворит з 19 століття проф. Яняка.

Степанія Шеремета, Рочестер, Н.Й. — керамічна ваза, дерев'яна касетка і кусень домашнього полотна.

Марія Шкамбара, Голівуд, Каліфорнія — старовинна ікона з 11 сторіччя з Собору св. Софії в Києві (репродукція).

ДАРУНКИ ДО КРАМНИЧКИ:

Н. Григорчук — гердан власної роботи.

Щиро дякуємо

Марія Шуст

Директор Українського Музею.

МАРІЯ ГОЛОД

ARS POETICA

І ніч посивіла
і день зчорнів
і вже чекання
перейшло в неспокій
і все одне
торочиться
невже ж таке
закінчення
буйних початків
такий богиолов
проти похмілля

лиш дрібка попелу
від ясного багаття
старого диму запах
і
ніщо.

29 січня 1976

Як я пишу
папір здається скелею стрімкою
гладкий і без щілин
де можна було б
зачепитися
рукою ухопити за нерівність
задержатися, а
чи зависнути
понад проваллям,
що чорною пашекою
зеє у глибині

Як я пишу
то синява неба
так близько, близько
тальки рукою доторкнути

Як я пишу,
вершок ось тут
на висоті моїх очей

Березень 1976

ЛЕНА ГОЛІЦИНСЬКА

Лена Голіцинська в ролі Юм-Юм, оперета Сулівана "Мікадо" в постановці театру "Березіль"

Lena Holitsynska in the role of Yum-Yum, operetta by Golbert and Sullivan "Mikado" produced by "Berezil".

29 березня 1978-померла в Савт Орендж (Нью Джерзі) колишня відома акторка харківського і львівського театрів **Лена Голіцинська**. Покійна була дочкою славної української акторки Ганни Борисоглібської. У 1918 році стала акторкою київського "Молодого театру" під режисурою Леся Курбаса. У Києві одружилася з українським дипломатом Євгеном Голіцинським — послом Української Народної Республіки до США. У 20-их роках виступала на сценах західноукраїнських театрів Й. Стадника, О.

Лена Голіцинська — артистка українських театрів

Lena Holitsynska — actress of Ukrainian Theatre

Загарова й М. Бенцаля. У театральному сезоні 1930 року приїхала до Харкова, де в театрі Л. Курбаса "Березіль" виконувала з великим успіхом головну роль у музичній комедії англійського композитора Сулівана "Мікадо". Повернувшись у Західну Україну, Лена Голіцинська стала в 1941 році акторкою львівського театру й виконувала там низку провідних ролей, як ось ліричної героїні в опереті Легара "Циганська любов", Мольєра "Скупому лицарі" та інших.

ЛІТЕРАТУРНИЙ КОНКУРС ДЛЯ ПИСЬМЕННИКІВ.

Бажаючи допомогти стимулювати український літературний процес на еміграції, "Бібліотека Пласту і Рідної Школи" — активна, загальногромадська українська бібліотека, що її ведуть у Філядельфії курені пластунок-сеніорок та старших пластунок "Чортополохи" — з нагоди двадцятиліття свого існування проголошує

ЛІТЕРАТУРНИЙ КОНКУРС ДЛЯ УКРАЇНСЬКИХ ПИСЬМЕННИКІВ

на

КОРОТКЕ ОПОВІДАННЯ або НОВЕЛЮ З СУЧАСНОГО ЖИТТЯ.

НАГОРОДИ

Першу — 200 (двісті) доларів,
Другу — 150 (сто п'ятдесят) доларів,
Третю — 100 (сто) доларів.

призначить переможцям конкурсу жюрі, в склад якого запрошено визначних літературознавців:

ІВАНА КОРОВИЦЬКОГО, ГРИГОРІЯ КОСТЮКА та ЮРІЯ ЛАВРІНЕНКА.

Твори мусять бути нові, досі ніде надруковані. Тематика довільна, призначена для дорослого читача. Єдиним критерієм оцінки творів буде їхня мистецька якість.

НАШЕ ЖИТТЯ, ЧЕРВЕНЬ 1978

Вислід конкурсу буде проголошений на святочному вечорі з нагоди двадцятиліття Бібліотеки, що відбудеться у Філядельфії в листопаді 1978 року. В програмі цього вечора — читання нагороджених творів.

Підписаний псевдонімом машинопис — у чотирьох примірниках — просимо переслати **найпізніше до 1 жовтня 1978 року** на подану внизу адресу, залучивши в окремому заклеєному конверті своє справжнє прізвище, адресу та назву твору. Автори, які бажають підтвердження, що їхні твори отримано й передано жюрі, повинні залучити заадресований конверт із поштовою маркою. Матеріали отримані після реченця не будуть включені у конкурс.

Організацією конкурсу займається окремий Комітет 20-ліття Бібліотеки, що його очолюють Марта Тарнавська, голова Комітету, та Анна Максимович, бібліотекар "Бібліотеки Пласту і Рідної Школи" у Філядельфії. Всі зацікавлені українські еміграційні письменники запрошені до участі в конкурсі.

Адреса для надсилання матеріалів:

Mrs. Marta Tarnawsky
6509 Lawnton Avenue
Philadelphia, Pa. 19126
USA

ЛІДІЯ ТАУРИДЗЬКА

УТЕЧА ВІД ДІЙНОСТІ

(Замість репортажу)

Докінчення

До Північної Америки я поїхала як делегатка США на III Світовий Конгрес, де мене вибрали заступницею голови СФУЖО на Південну Америку. Може цей пост, що ушаслив би когось іншого, на мене наклав певні обов'язки, які треба виконати, певну відповідальність, а з тим і деякі турботи.

Я не раз уже була на різних конгресах, але Світовий Конгрес СФУЖО — це перший конгрес українського жіноцтва так великого масштабу, на якому я мала приємність бути його учасницею. Там я мала нагоду дечого навчитися та познайомитися з визначними жінками цілої діаспори. На мою думку, він був улаштований на високому рівні, старанно підготований і тому залишив в моїй пам'яті незабутнє враження.

Канада, себто Торонто й околиці, які я мала нагоду бачити, дуже мені подобалися. Добре зорганізоване церковне й громадське життя та дружня співпраця між усіми товариствами й організаціями, в абсолютній гармонії, просто захопили мене. А люксово влаштовані українські доми для старших віком — запорука для самотніх людей щасливо почуватися на старості — виробили в мене почуття надзвичайної пошани до тих, хто про те подбав. Це була дуже приємна втеча від аргентинської дійсності...

Зустрічі із знайомими та приятелями, з якими я не бачилася від дуже давна (з деkim більше, ніж 40 років), їхня щира гостинність, приязне відношення, невимушена ввічливість, це незабутні сторінки в альбомі там пережитого. Відїжджаючи з Канади я на мить кинула своїй долі докір, чому то вона загнала мене в лікарню саме тоді, коли відходив з Австрії транспорт до Канади, куди й ми мали візи...

А тепер з Канади я поїхала до Америки до свого брата, який живе в стейті Нью Джерзі й тут мала чекати три місяці, щоб побувати на весіллі своєї братаніці. Завдяки численним приятелям і незабутнім моїм товаришкам, яким присвячу колись спеціальну статтю чи оповідання, три місяці мого перебування в Америці пройшли мені і скоро, і приємно і корисно. Розкинені по різних стейтах друзі запрошували мене відвідати їх, вітаючи мене з "відкритими руками". Усі старалися показати мені найбільш цікаве й корисне в даному місті й очевидно, познайомити з життям українських громад. З часом я вже перестала дивуватися, що в усіх більших містах українці кожного дня мають свої радіопересилання, де говорять про все, що хочуть і виключно українською мовою. Це була втеча від нашої дійсності в Аргентині... Мені влаштовували зустрічі, головню, із союзняками. У Дітройті й у Чикаго я мала по два інтерв'ю в різних радіопересиланнях (обидва в радіопрограмах США).

Особливе враження винесла я після перебування в Чикаго, де завдяки динамічності та організаційним здібностям моєї подруги Сяхи Ф., я побачила більше, ніж цього сподівалася. Тут зовсім

несподівано зустрілася з проф. Мирославом Антоновичем, славним організатором і диригентом Візантійського хору в Утрехті в Голландії. Це мій давній товариш ще з гімназійних часів, з яким колись ми грали ролі в "Лісовій пісні" на сцені Львівського театру під режисурою артистки Лесі Кривіцької. Я була тоді ученицею 6-ої класи гімназії, а він восьмої. Це був чудовий хлопець, талановитий актор. І з того часу ми не бачилися, аж тут на його доповіді ми зустрінулися по стільки роках. З давнього Мирося залишилася усмішка й блиск його розумних очей. Цього я йому не сказала, але й побоялася запитати його, що залишив час на обличчі колишньої гімназистки СС Василіянок...

У Чикаго українське "гетто", розташоване в промірі десяти бльоків із своїми церквами в старому й новому стилях на двох кінцях того самого бльоку, навіяло в мене тугу за життям серед свого середовища. Підеш бльок і там твоя приятелька, повернеш у бік — там живе друга. Пройдеш усього десять бльоків і скрізь зустрінеш своїх. Цей прохід українськими вулицями — це теж моя втеча від дійсності.

Церква св. Володимира і Ольги із своїми модерними влаштуваннями та добре зорганізованим релігійно-громадським життям, розкрила мені правду, яку так по-різному інтерпретують різні люди. На мою думку, ця парафія це твердиня не лише релігійного, але й громадського життя. Це гарний шматок України в Чикаго.

Як членка США я хотіла якнайбільше познайомитися з життям Союзу Українок Америки, найбільшої чисельно жіночої організації, із своїм статутом та своїм 113 Відділами. Звичайно, вони розкинені по всій Америці й годі було всіх їх відвідати. Але, перебуваючи в Дітройті, де голова Окружної Управи влаштувала мені гарну зустріч із союзняками, у Чикаго, де теж завдяки голові Окружної Управи (колишньої мешканки Аргентини), я зустрінулася з союзняками, і в Пассейку й урешті в День Союзняки на Союзівці, там також я склала привіт від Союзу Українок Аргентини, я вже мала певну уяву, як працює Союз Українок Америки. А коли заступниця голови Централі Христя Н. повела мене до Музею США в Нью-Йорку, за що я їй невимовно вдячна, там я побачила справжнє завершення корисної праці та нагороду за труди й зусилля.

У Канаді і в різних містах Америки я мала нагоду побачити музеї чи етнографічні збірки українського мистецтва. Одні багатші, інші менш багаті в експонати. Деякі з них мали чудові унікальні речі. І під час кожних таких оглядин, мені приходила все та сама думка, чому б не створити один імпозантний музей у Канаді, а один на всю Америку. Але цю думку вголос я щойно висказала кураторові Музею США п. Оксані Грабович, з якою познайомила мене Христя Н. Вона признала мені рацію, а побачивши моє захоплення експонатами, почала мені показувати їх та пояснювати їхнє походження, спосіб ткання вік тощо. Я не знала чим більше захоплюватися, чи експонатами, чи надзвичайно глибоким знанням молодої людини, дипломованого фахівця в ділянці музейництва, а найважливіше, її

справжньою любов'ю до української старовини. Думаю, що саме ця любов штовхає її постійно студіювати цю старовину, вглиблюватися в проходження експонатів, збирати їх, а що більше — вишукувати в Україні стареньких жінок і вчитися від них того, чого нема написаного в книжках. З Музею я вийшла захоплена, а одночасно сумна, що ні я, ні наш СУА не можемо нічим причинитися до розбудови цієї так вартісної установи, яку вже високо оцінили чужинці і ще недоцінили деякі українці. Я обіцяла собі написати статтю до "Свободи" про цей музей, але... почавши писати її пригадала стару китайську мудрість: "не берися за діло, на якому не знаєшся, бо замість створити щось гарне, створиш потвору"... Мої відвідини Музею СУА це теж утеча від бідної аргентинської дійсності!

Мені казали, що я зле попала в Америку, бо саме під час вакацій і застою в громадському житті, яке мене так цікавило. Не зважаючи на вакаційний сезон, мені пощастило побачити декілька важливіших імпрез. Я була на посвяченні пам'ятника поетові Ольжичеві на оселі його імені в Лігайтоні, в Пенсільванії. Там я мала приємність познайомитися з Владикою Лостеном, про якого багато читала в різних газетах. Там побачила й почула перший і останній раз пок. Олега Штуля-Ждановича. Про День Союзянки я вже згадувала, яке миле враження він зробив на мене. Тоді здивувала мене візита теперішнього Митрополита Шмондюка, але мені пояснили, що наші єпископи радо бувають на українських імпрезах. Це теж була втеча від дійсності...

Бачила я також традиційний Здвиг СУМА на оселі в Елленвіл, в якому взяла участь коло тисячі сумівців і з десять тисяч гостей. Із захопленням я подивляла виступи різних осередків СУМА і деякі з них були на високому мистецькому рівні. Усі виконавці були в гарних стилізованих строях. А одночасно я дивувалася, чому з тих десяти тисяч людей, виступам приглядалася, може, лише сотка? Що ж робили інші? Пили, їли, весело гуторили зі знайомими й оглядали та купували крам, розташований обабіч головної дороги на оселі. Так чомусь я уявляла собі Сорочинський ярмарок, питомий колись нашим землякам. А коли, замішавшись в юрбу молодих, я жадібно ловила звуки їхніх розмов, щоб почути хоч одне українське слово і... не почула його, — тоді я не втікала а поверталася до нашої аргентинської дійсності.

Справжній сезон у громадському житті з типічними з'їздами, засіданнями, концертами й маніфестаціями розпочинався саме тоді, коли мені доводилося від'їжджати. Шкода було, що не зможу бути на з'їзді колишніх студентів грацького університету, бо, напевно, зустріла б там багатьох товаришів із студій. Хотілося теж бути на маніфестації, яку влаштовував УККА. Але обов'язки матері й дружини та, врешті, туга за рідними підганяли мене повертатися. Я потішала себе, що Америки не можна пізнати ні за рік чи два і ніяк усього нараз побачити. Я справді за відносно короткий час познайомилася з багато чим і дечого навчилася.

Може декому цікаво знати, чи я "люблю Америку"? Щиро сказавши, багато чого мені подобалося в Америці: це те, про що я вже згадала на початку моєї "втечі". Але на все я старалася дивитися тверезо, без зайвого захоплення, знаючи, що кожна медаля має два боки. Кожний з них я розглядала зосібна.

Наприклад, те, що кожна жінка в Америці, яка працює, має свій гріш і є незалежна від свого чоловіка, мені подобається. Технічні здобутки влегшують жінці провадити домашнє господарство й завдяки їм вона витрачає менше часу та менше сил. Але те, що така самостійна жінка покидає свого чоловіка після 25-ти років подружнього життя, бо він незносний, бо він хропить і т. п., це вже брак стійкості чи брак глибини моралі. Нема на світі нічого ідеального, коли можна було 25 років усе те зносити терпеливо, то можна й далі терпіти. А чи тільки чоловіки з роками стають незносні? Те, що жінка працюючи (не завжди тому, що мусить а хоче мати більше), занедбує своїх дітей, — також мені не подобається. Те, що молодь має можливість за відносно малі гроші побачити цілий світ — надзвичайне явище. Але те, що більшість цієї молоді, щоб заробити гріш, кидає студії та йде до праці, не здобувши відповідного звання, це загальна в Америці хвороба. на яку хворіє й українська молодь, а головнo хлопці. Думаєте, що це може подобатися? І те мені не подобається, що самостійно зароблений гріш віддає молоденьких хлопців і дівчат від рідинного дому й дозволяє жити окремо по вподобі власної сваволі. Обсервуючи такі масові явища, я навіть "благодословила в думках" нашу Аргентину за те, що ще досі тут так глибоко закорінений культ родини в серцях молоді. І врешті розчарував мене факт, що серед так великого скупчення українців аж стільки мішаних подруж.

Ще в Аргентині мене попереджували, щоб я була приготована на все найгірше, бо доляр дуже змінив в Америці людей. Навіть найближчі стали егоїстами, зарозумілими, скупими. На превелике щастя, я з цим не зустрілася. Усі мої знайомі, товаришки, приятелі відносилися до мене так щиро, дружньо й щедро, що я справді цього не сподівалася. Мене запрошували до себе в гості, влаштовували для мене прийняття, возили по крамницях і дарували все щось на пам'ятку. Мої товаришки зі стрийської гімназії, з якими я ходила лише чотири роки, запросили мене в Нью-Йорку до китайського ресторану, де ми провели на приємній розмові кілька годин. Значить, Америка не всіх змінила, може тому я згадую її так приємно.

Повернувшись до Аргентині, довгий час я ходила як приголомшена. Аргентина видалася мені поганою, примітивною, відсталою від Америки щонайменше на 50 років. Та ще до цього, Америку я залишала ще зеленою, соняшною, чудовою в позаміських околицях. А тут привітали мене безлісті дерева, сірий, безсоняшний день і ті монотонні краєвиди з копицями смітників в поворотній дорозі з лєтовища додому. Я оглядала ті самі порозбивані вулиці, які почали були направляти чотири місяці тому й досі їх не направили, і пригадала суворі

МІРКУВАННЯ З ПРИВОДУ ОДНІЄЇ ЧАЙНОЇ ІМПРЕЗИ.

Ідея чайків не типова для нас українців. Звичай цей набули ми тут — у Канаді. Ціль їхня, в першу чергу, зібрати фонди. І нічого в цьому злого немає. Цікаво тільки, що як ці чайні імпрези відбуваються в залі однієї організації, то Боже борони, члени другої туди не підуть. На щастя цей "організаційний" шовінізм поволи зникає.

В неділю, 12 лютого ц. р. в залі УНО у Вінніпезі, відбувся чайок старанням місцевого Комітету Українок Канади. Теперішнім президентом цього відділу є П-ні Софія Залозецька, що з властивою собі енергією, цілим серцем і душею віддалася цій імпрезі. При цьому чудово їй помагала ціла "армія" привітних пань. П-ні Віра Бучинська — президент крайового Комітету Українок Канади відкрила цей чайок.

Здавалося б: чайок, як чайок. Та не таке враження мали присутні. Все було ніби звичайне — "чайкове". Ті самі лица, ті самі столи папером застелені, та сама "чайкова рутинка". А проте настрої були гарні, атмосфера погідна. Присутніх було коло 300 осіб. Люди усміхнені, вдоволені, чай смачний.

Але не через це цей чайок відрізнявся від інших, таких самих. Організаторкам спало на думку зробити щось нове. Попросили шість пань представниць — образотворчого мистецтва виставити щось зі своїх картин і скульптур. Ось їхні прізвища: Надя Буртняк, Тетяна Гавалешка, Ліда

Круцько, Галя Столяр, Люба Шупкевич, Оксана Шулякевич.

Не мені критично розглядати мистецьку вартість поодиноких картин, скульптур чи керамічних творів і в деталях обговорювати мистецькі осяги наших шістьох ентузіясток. Їм ми повинні заздрити ентузіязму і любові до мистецтва, їхньої детермінації, пильності і позитивної улертости.

Майже всі вони домашні господині, дружини, мами. Багато часу посвячують на вдержання огнища родинного на здоровім рівні, переобтяжені щоденними, нецікавими обов'язками, завалені хатньою працею, турботами. А проте знаходять час на культивування своїх мистецьких уподобань. Дарма, що їхні твори матеріальної природи, які можна бачити, діткнути, але створені вони найважливішим компонентом людини — духом.

Ці пані відриваються від зматеріалізованого довкілля, культивують на свій скромний спосіб духові вартості й через те позитивно впливають на найближчу свою родину і на громаду, що до неї належать. І тут без перебільшення треба підкреслити: Вони спрямовують нашу громаду на духовоздорову дорогу вищих ідей, вщеплюють, може, і підсвідомо любов до духових вартостей. Вони у своїх серцях бережуть вогонь, що роз'яснює їхню сіру буденшину, що допомагає їм краще виконувати їхні підставові переважно родинні обов'язки.

Такі чайні імпрези, пов'язані з

мистецькими виставками, це причинок, хоча б який скромний, але у духових аспектах величезний для поліпшення нашої безталанної громади.

Доводиться мені тут погратулювати Комітетові Українок Канади за вдалий задум, а нашим паням-мистцям за їхні прекрасні твори, що веселили око і душу своїм рисунком, кольоритом, пропорцією, формою і побажати їм витривалості і вдоволення в їхній корисній роботі.

Щастя їм Боже!

Тарас Юрій Снігурович

ПОДЯКА

Почуваюся до милого обов'язку подякувати Управі 28-го Відділу за влаштування мого авторського вечора дня 16-го квітня 1978 року. Вдячна Всім тим Паням які посвятили чимало часу, труду, своїх кулінарних здібностей та мистецького хисту, щоб Вечір мав успіх під кожним оглядом. Не могу поминути Пань, які зайнялися розпродажем книжок.

Боячись поминути прізвище котроїсь з Пань, пересилаю Всім разом і кожній з Пань окремо свою сердечну подяку.

Щоб не бути однак пустословною, залучую з тої нагоди чека на 25 дол. на фонд "Нашого Життя".

Щирі привітання та бажання успіхів у Вашій праці

Дарія Ярославська

американські закони відносно ненаправлених хідників. Увесь тиждень після приїзду тут падав дощ, довкілля було сіре, заплакане і це впливало некорисно на мій настрої. У хаті дошкулював мені неприємний запах вологости, якої я цілком не відчувала в американських домах. Радість зустрічі з моїми найближчими не мала чомусь тієї динаміки, яку повинна була мати і це боліло мене.

Але в житті людини все проминає — і гарне і погане. Коли засвітило аргентинське сонце, яке я так люблю, і зацвіли на моєму "patio" фіялкові китиці "глісіни", запах яких нагадує бузок, на душі стало відрадніше.

Пішла я пройтися по вулицях Буенос-Айресу, який саме того дня врочисто вітав перший день весни. По-весняному одягнені дівчата роздавали перехожим квіти. По вулиці Санта Фе (Святої Віри) їхали карети прибрані квітами, а з них елегантно вдягнені дівчата розкидали квіти, усміхи та поцілунки численній публіці, що товпилася на

хідниках. І хоч був це робочий день, людею скрізь повно, які поволи проходжувалися й оглядали святково прибрані вітрини. Каварні теж повні людею: одні пили каву, інші смакували морозиво. Вступила і я поласувати морозивом. Перебуваючи в Америці я багато його їла й було воно дуже смачне. Тут за тубку морозива я заплатила 360 нових пезів, а це точно стільки, скільки заробляє звичайний робітник за дві години праці. А скільки морозива може закупити в Америці найнижчої категорії робітник за гроші, зароблені впродвож двох годин праці? Хіба з чотири, а, може, і п'ять кілограмів! І зразу стало мені до болю жалко, що в такій багатій країні, через її злу господарку, доводиться людею так бідно жити.

Я йшла задумана, сумна, зовсім чужа серед цього оточення. І раптово хтось почав шептати мені в ухо: "Включися в ритм життя тієї країни, в якій доля призначила тобі жити, від призначення ще ніхто не втік..." Це був голос розсудку і я покорилася йому.

"НЕЗДОЛАННИЙ ДУХ"

Поява нової книжки на арені української громади на еміграції не мала подія. А ще, коли ця нова книжка мистецько чудово оформлена і змістовно багата, то ця подія перетворюється у велике свято. Таке свято спричиняє нова книжка видана "Смолоскипом", яка переплітає мистецтво і поезії українських жінок політв'язнів у СРСР — "Нездоланий дух". Цінна вона не лише тому, що навстіж відчиняє нам двері вступу в способи думання і вислову наших жінок-борців на Україні, але і тим, що гордо можна її випустити на неукраїнський ринок і не треба боятися, що виглядає бідна супроти, наприклад, американських мистецьких книжок. Тарасові Горалевському, який зайнявся мистецьким оформленням цього тому, належить велике спасибі. Навіть не треба вміти читати, щоб оцінити вартість цієї книжки. Треба лише обертати сторінки, заповнені чудовими, яскравими знімками народної вишивки. Деякі світліни захоплюють своєю красою ще й тому, що вони не зроблені так, як звичайно, десь на столі в якійсь кімнаті, але там, де володіє найбільша краса — серед природи. Можна сміло сказати, що прямо відбувається змаг краси між вишивкою і природою. Тяжко сказати, котре виграло б першу нагороду...

Окрім того, що талановите мистецьке оформлення дає змогу цю книжку пустити поміж неукраїнців з боку мистецтва, точний але і поетично гарний переклад Богдана Ясеня поезій на англійську мову аж запрошує американців до ознайомлення із красою українського пензля і пера. Пора нам трошки похвалитися перед іншими. Ми знаємо всю цю красу добре; час поділитися нею, а, на жаль, американець не здібний прочитати про неї українською мовою.

Найкраще можна пережити на своїй шкірі, кажуть. Найкраще ознайомимось з цією книжкою, покуштувавши кілька з її вігдок, себто, прочитавши декілька уривків з неї. У всіх поезіях є певна тяглість, певний смак українського духу. Але, не зважаючи на цей український дух, є і певні, не обмежені національністю почуття, які є спільні в усіх людей.. От таке є чекання і сподівання в любові...

А в нас зима. Справжня морозна зима так несподівано заглянула, зморозила всі паростки надій зелених.

Новий рік, Свят вечір, Різдво я провела зі Сковородою. Я не маю ніяких претензій до Мойри і її доньок. Зі Сковородою, Шевченком, Франком, добре мені. Вони не зрають, вони не зрадять. Іноді бракує домашнього тепла і ласки...

Та я звикла до цього.

Я багато читаю, вишиваю. Це замітники особистого щастя. Прийшла з роботи втомлена, а в хаті холоднеча.

Думки замерзають у навечір'я Йордану.

Як добре, що є спомини.

Як добре, що можна на крилах фантазії полетіти в дитинство і забути про все навіки.

Ірина Сенік. Уривок з листа.

Любов приносить з собою цілу каравану різних почуттів і переживань. Одне з найважливіших з них це спогади — спогади про любов, про дитинство, про приємніші хвилини. На крилах спогадів людина може піднятися понад земні

неприємності, але не може забути, що завжди мусить вернутися в дійсність. Вернімося разом у наші спогади...

БАЛАДА ПРО КАЛИНОВУ ВІТЬ

Раз хлопець віть калинову приніс до хати.

І витесав сопілку, щоб, як в казці,
слова сирітки вбогої почути.

І попливла мелодія незнана
без слів, без сліз,

але сумна, як чайка пісня на бездоплі.

Це ж певне не дарма легенда гомонить,
що серце дівчини

у кетяги червоні перелилось.

І болотами, манівцями
через дебри людського глуму,
пішов шукати

ту одну, єдину
в цілому світі калину.

А під калиною,
дівчат і молодичь,
як мрій поводдя.

І кожна: хто кетягом червоним,
а хто листком
примаїлися.

І кожна казку ту одвічну знає
про край самотності і сопілчаній жаль.

Ірина Стасів-Калинець

Легко побачити в цій книжці, що не має значення, де особа перебуває, якою мовою вона говорить, як вона вбирається... Все виринає одна правда — правда людини. Кожна людина має право бути людиною і висловитися свobodно, без страху чи вагання, без перекручування свого довір'я. На жаль, ці наші мистці пера і пензля, з якими ми сьогодні познайомилися, не мають навіть підставових прав людини. Велике щастя наше, що вдалося їм передати нам це мистецтво, а це треба завдячити їхньому "Нездоланному духові."

16 грудня 1977 року

ЗГОЛОШУЙТЕСЬ В ЧЛЕНИ СУА
СЬОГОДНІ

ЗАЯВА ЗГОЛОШЕННЯ

Ім'я і прізвище

Адреса

Телефон

UNWLA, 108 2ND AVE., NEW YORK, N. Y. 10003

НОВИНИ НА ПОЛИЦЯХ НАШИХ ДИТЯЧИХ БІБЛІОТЕК

"Часи важкі" для української дитячої книжки... Ціни видання дитячої книжки зростають, навіть неспівмірно зі зростом цін інших продуктів. "Діти книжок не читають, а батькам це й байдуже". А все таки українська дитяча книжка в діаспорі появляється!

Видно, що ще не всім батькам байдуже. Що добрі, запопадливі батьки таки куплять дитині книжечку, навіть відмовляючи собі зате чого іншого. Або, можливо, творці й видавці нашої дитячої літератури вже навчилися "надіятися проти надії" та сіяти слово української правди навіть на морозі й на камені; а може, одначе, щось із того зійде?!

Мабуть, є потроху правди і в одній і другій гіпотезі. Бо можемо ось доручити матерям, бабуням та тіткам поміж читачками "Нашого Життя" аж три нові книжечки для дітей, що вийшли в останні часи.

Всі три вони забезпечені маркою Об'єднання Працівників Літератури для Дітей і Молоді, а марка ця ручить за літературну та мистецьку вартість видання, як теж за належний виховний рівень. Подібними марками значать найкращі твори для дітей і американці (марки Нюберрі та Колдекота) і в міжнародній дитячій літературі (марка Г. Х. Андерсена). Ми справді маємо причину до гордості, що в наші "важкі часи", поза межами Батьківщини існує теж така стандартизація вартісних книжок для дітей.

Та пригляньмося нашим новим книжечкам!

Перша з них — це збірка віршків для дошкільнят **"Веселі цвіркуни"** Валентини Юрченко. "Цвіркуни" — це гурток дітей з українського садочка. Між ними є й унуки авторки і книжечка створена первісно для них. Відомо вже не від сьогодні, що найкращі драми це ті, які драматург пише для свого театру та знайомих йому акторів, а з дитячих книжок найкращі ті, що їх пише хтось із родини для докладно знайомих собі дітей. Саме так постали у світовій літературі і "Слон Бабар" і "Шматяна Ганнуся" і "Юрза-Мурза". Так постали і наші "Веселі цвіркуни". Герої віршків — сучасні діти, що починають пізнавати своє найближче довкілля. Міське, цивілізоване, очевидно: поїзди, паради на вулицях, крамниці, зоологічні городи.

А втім і в місті можна радіти явищами природи: першим пухкеньким сніжком, то знов соняшними зайчиками з вікна. Але весь той реальний світ вимагає вміння примінитися до його вимог та належно зорганізувати свою увагу, думки, дію. Це для дитини величезна проблема, і авторка заторкає її, розв'язуючи важкі ситуації в пляні дитячої радісної безжурности.

Та діти завжди будуть дітьми і навіть найреальніше довкілля не забере їм смаку до казки. Рибки в акваріумі, кіт-немія та проворний горобець розмовляють людською мовою, як за часів Езопа, Ляфонтена та Глібова. Чекання на маму в крамниці можна використати на переможний двобій зі змієм, і так далі.

Книжки для найменших найважче видавати. Величезні кошти ілюстрацій, а без них дитина й не глане на книжку. До того ж не кожний зуміє для них писати: треба великої людини, щоб зрозуміла найменших! А рівночасно книжка у перші роки дитини це фундамент на все життя, отже необхідна.

Друга з ряду нових наших книжечок, це твір відомого нашого письменника-ювілята **Романа Завадовича "Гоца-Драла"**! Знак оклику — це тут не помилка, хоч у наголовку книжечки його нема. Але ж "гоца-драла" це вигук, коли-то діти, чи молоді звірятка розбрікаються і стриму їм нема. Автор, згідно зі своїм великим досвідом, створив Гоцу-Дралу маленьким лісовим добродушком, чи пак добродушкою. Дав їй у пару відомого вже з його давніших творів Гномака Ромтомтика і цілий почот лісових звіряток. Наділив її добротою серця, невичерпною енергією та наївною неповадністю, щоб уможливити безкочну кількість гумористичних ситуацій. Щоб юні читачі могли вчитися на її помилках. А вчитися із цієї книжечки взагалі є що: про природу та її зміни з порами року; про наші народні звичаї, що їх лісова громадка старанно додержується; про винаходи модерної техніки(вірте, або й ні, але товариство Гоци ними користується!) та ще про дружне й людяне відношення до людей чи звірят, про необхідність учитися.

Книжечку дуже багато ілюстрував відомий графік Петро Холодний. Ілюстрації біля кожної майже строф-

ки зразу унагляднують дитині значення тексту, навіть якби вона випадково не розуміла цих слів.

Хоч книжечка ця вже появлялася відтинками у журналіку "Веселка" — все таки у формі книжки — вона новість і дітям дуже припадає до серця. Її інсценізують, висвітлюють епідіяскопом на дитячих забавах, а в одному таборі дівчатка назвали свій гурток "Гоци-Драла" і вивисили над ліжками свої візитівки: "Христя Драла", "Оля Драла" і т. д. Книжечка призначена первісно для дошкільня та молодшого шкільного віку, але треба було побачити, з якою приємністю виголошували її учні середньої школи — правда, це було для їх молодших товаришів...

Третя з нових книжечок вже для дітей трохи старшого віку. Відома письменниця й довголітня голова ОПЛДМ, **Ольга Мак** вважала потрібним, дуже влучно зрештою, зібрати та переказати деякі з дуже ставовинних українських казок. Книжечка так і зветься: **"Призабуті казки"**. Справа саме в тому, що їх не слід забувати. В них непроминаючі вартості народної мудрости, почуття справедливости та щирого гумору. Цим вони й невмирущі. У свідомості нас, старших, закріплені на самому дні казки про добру й недобру дочку (в різних варіантах, у цій книжці це "Кінська голова"), про те, як козак перехитрив чорта (ці мотиви переспівували і Гоголь і Стороженко), чи про дурня зі ступою, що виявився найпроворнішим поміж братами. Ми з цим усім зросли, а наші діти — ні. Тому дуже доцільно було зібрати та опрацювати ці казки наново. У книжечці численні пояснення незрозумілих понять та стиль куди приступніший, як в оригінальних казках. Дитині буде легше все це зрозуміти, а багато допоможуть у цьому теж і ілюстрації М. Михалевича, надихані гумором та повні етнографічних деталей, що з ними варто познайомитися дитині.

Ми часто побоюємося представляти дітям хліборобську Україну, щоб не викликало це в них сорому за наше "нецивілізоване" походження. Але ж на полицях найбільше почитаних англо-мовних дитячих книжок ми саме і знайдемо безкочну кількість оповідань про американських піонерів та підкорювачів дикого заходу. І

НАШІ ГРАДУАНТКИ

В 4-му числі "Нашого Життя" за квітень ц. р. редакція журналу звернулася з проханням подавати дані до систематичного перегляду молодих українських жінок, які саме покінчили університетські студії.

На це звернення редакція отримала такі інформації:

Д-р Зірка Дідух-Мрищук донька подружжя Анни й Петра Дідухів закінчила в 1975 р. медичні студії й отримала диплом доктора медицини в університеті в Саламанці, Іспанія.

Зірка закінчила народну школу св. Івана Христителя в Ньюарку, а середню з відзначенням у Юніон, Н. Дж. Одержала стипендію на перед-медичні студії в Ратгерс університеті в Ньюарку.

Зірка була не тільки пильною ученицею, але й брала участь у таборах, була виховницею новачок і юначок та виконувала різні діловодства в провіді 34-го Куреня Юначок в Елизабет. Була ученицею школи українознавства в Ньюарку й Елизабеті. Закінчила вищий курс українознавства в університеті св. Андрея в Вінніпегу, Канада. Скрамна, працьовита й спокійна Зірка під час перед-медичних студій вчила дітей українознавства в школі св. Дмитра в Картереті і при Відділі УНС у Гілсайді, Н. Дж. Сім років була ученицею Україн-

Докінчення: НОВИНИ

всі ці вози з полотняними будами, хижі з нетесаних брусів та напівдикі ковбої, все це не сором, а гордість молодих американців. Якщо порівняти, то все таки ми маємо чим більше хвалитися, бо в примітивних та вбогих умовах ми однак творили к у л ь т у р у.

Якщо про те йдеться, то друга дуже популярна тема англомовних книжок, це діти в "нерозвинених" країнах. Примітивність побуту цих країн для тутешніх дітей — екзотика, а автори стараються звернути головну увагу на витривалість та відвагу тих дітей, яким приходиться жити і пробиватися крізь життя в таких важких обставинах.

Отже, навіть у контексті загальних сьогоднішніх напрямків дитячої літератури, наші дитячі книжечки нічим не гірші, а може навіть власне вони кращі. Чому кращі? Бо наші власні, спрямовані на виховання наших дітей на повних українців, з українськ мовою, звичаєм і душою.

*Зірка Дідух — Мрищук
Zirka Didukh-Mryshchuk*

ського Музичного Інституту в Ньюарку.

В січні 1973 р. Зірка одружилася з д-ром медицини Орестом Мрищуком. Подружжя має однорічного сина Орка й чотирирічну доню Лярісу, яка ходить до української світлички у Випані.

Зірка є культурно-освітньою референткою 61-го Відділу СУА в Випані.

Вона планує спеціалізуватися у внутрішніх недугах.

Бажаємо молодій лікарці успіхів у медичній кар'єрі.

Л. Б.

Соня Слїж здобула в травні 1977 р. "сумма кум лявде" ступінь бакаляра з біології в Пенсильванському університеті в Філадельфії. Тепер є студенткою третього року медицини в цьому самому університеті. Належить до "Сороріти — Фі, Бета, Каппа і до Альфа, Епсільон, Дельта".

Зоряна Гриценко з Монреалю, Канада здобула в травні 1978 р. ступінь магістра слов'янської філології в ділянці української літератури в Манітотському університеті.

Марта Христя Новицька з Нью Гейвен, Конн, промувалася 17-го

травня 1976 р. на доктора біологічних знань у Єйльському університеті. Свої перед-градуаційні студії закінчила впродовж трьох років у Пурджіо університеті в Вест Лафает, Інд.

Від двох років д-р М. Новицька отримує пів стипендії і відбуває пів платну практику в Єйльському університеті.

Планує працювати професором університету.

ЛИСТ ДО "НАШОГО ЖИТТЯ"

У зв'язку з проголошеною "Нашим Життям" реєстрацією молодих українських жінок, які покінчили університетські студії, редакція журналу отримала такого заохочуючого листа:

Достойні Пані!
Another "first" for Ukrainian Women"!...

Хай Вас Бог благословить за Вашу ініціативу рееструвати всю нашу молодь, яка закінчила університетські студії, а не обмежуватися спорадичним віднотовуванням окремих випадків, як це має місце в нашій пресі в рубриці "Успіхи нашої молоді".

Нарешті буде якийсь облік (коби тільки всі градуанти чи їхні рідні почувалися до обов'язку зголошувати градуантів до Вашого журналу), нарешті буде якась картина, що дозволить зробити висноки й оперувати дійсними даними, а не здогадами, побудованими на відірваних від цілоти випадках.

Чоловіки дотепер на таке не здобулися і це є "another first", за що Вам належаться GRATULACIЇ.

З пошаною до Вас і до Вашої праці
**Ірина з Сорооківських
і Осип Новицькі**

УСМІХНИСЯ!

Чоловік після праці приходиться додому і стверджує, що обід знову не готовий.

— Я дуже голодний... Обіду нема? Іду на місто щось з'їсти.

— Підожди ще хвилинку, — жінка на те

Ти думаєш, що за цю хвилину зумієш приготувати щось на обід?

О! Ні!

— Анічогісінко. Я тільки переберуся і підемо й разом пообідаємо.

ТІТКА АМЕРИКА

переклад Марії Струтинської

Marie Halun Bloch: Aunt America.

New York: Atheneum 1963

Copyright 1963 by Marie Halun Bloch

Продовження

Полегкість відбилася на обличчі Анастазії, вигладжуючи його. "Так", вона відповіла. "Ви знаєте, що у мене сестра в Америці — і якщо б це було можливе, ми бажали б мати її хрищеною мамою для нашого сина. Замість неї, ми просимо вас".

"Це велика честь і велика відповідальність", сказала поважно тітка Лідія. Потім вона посміхнулася: "І я щаслива прийняти це. Кого ви вибрали на хрищеного батька?"

Анастазія завагалася, а тоді повернулася до дядька Володка. "Ми не прохали його ще. Ми хотіли б мати дядька Володка за хрищеного батька".

Дядько Володко спаленів від збентеження і якийсь біль викривив його кругле лице". Я знаю дуже добре, як кожний, що не личить відмовляти такому проханню. Але, ви всі знаєте", сказав він, звертаючись до всіх присутніх, з безсильно простягнутими руками, "що коли б я появився в церкві, то на другий день утратив би працю".

Всі мовчали.

Тоді промовив тато: "Він має кращий дім, як більшість з нас, і кращу їжу, і кращу одяжу". Тут тато смішно замахав руками. "Та коли б він, бідолаха, мав ще крила!"

Тітка Лідія швиденько поспитала: "Тоді, кого ви просите? Чому не Романа?"

І так вирішено. Але, мама вияснюючи, що вона не бажає відпустити кудинебудь тітки Лідії зі свого дому, настояла на тому, що традиційне святкування, після хрищення в церкві має відбутися у них.

Як тільки Анастазія відійшла прибуло двоє-трое сусідів, кинути оком на гостя з Америки. Єлена, що лишилася була надворі, тепер сиділа біля тітки Лідії. Але Леся відчувала, що вона мусить забратися геть з хати і від усіх цих людей.

Вона вийшла, розглянулася довкола і подалася до воріт. Коли вона наблизилася до них, у присмерках, що западали, вона побачила щось на лавці під парканом. Наблизившись так, щоб можна було побачити, що це таке, вона стримала віддіих.

Це була лялька.

Не довіряючи своїм очам, вона простягла руку і торкнулася ляльки. Ляльчині очі з чудовими віями були заплющені. Як Єлена могла залишити ляльку

так недбайливо тут, де кожний прохожий міг її побачити й, може, забрати?

Вона розглянулася довкола. Нікого не було видно. Добре, вона може погратися трохи лялькою, поки занесе її додому. Вона взяла її на руки і пригорнула до себе.

У цьому моменті голоси з хати стали ближчі. Хтось відчинив двері і виходив звітлія.

Леся повернулася, метнулася крізь ворота і побігла порожньою вулицею так швидко, як тільки могла. Вона оглянулася назад і побачивши, що хати вже не видно, сповільнила біг до звичного кроку.

В руках у неї все ще була лялька, їй треба було повернутися і віддати її Єлені. Але тепер за нею йшло двоє людей. Вони побачили б, що вона має ляльку. Вона не могла вертатися. Не тепер.

Вона почала знову бігти, тепер в бік їхньої садиби. Коли вона досягла малого дерев'яного мостика, наче б вона плянувала це заздалегідь, вона спустилася до берега річки і бігла ним, поки не дібралася до кам'яних стовпів.

Дихаючи важко, наче б за нею гналася погоня, вона полізла похилим стовпом вгору і поклала ляльку в нішу. Тоді вона зіскочила назад на берег річки і, вся задихана, стояла, дивлячись на темніючу течію води.

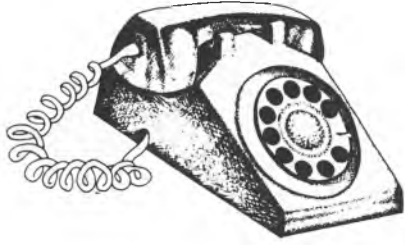
Вона надслухувала. Ніхто не надходив. В одній хвилині вона вийшла з берега на дорогу, перебігла легко міст впоперек і погнала додому.

РОЗДІЛ ДЕСЯТИЙ ВАЖЛИВЕ ВІДКРИТТЯ

Хата стояла темна. Коли Леся попробувала двері, вона побачила, що вони замкнені. Вона оббігла дім довкола і вся задихана кинулася на лавку за хатою.

Звідкілясь, з піль, замекала протягло корова. Леся хіхікнула. Вона почувалася такою веселою, такою запамороченою, що хотіла була б танцювати і кричати з радощів. Вона взяла ляльку, і була щаслива.

До хати наближалися голоси. Леся прислухалася. Вони надходили! І в наступній хвилині вони були вже всередині. Мамин голос почувся крізь

Тільки між нами і телефоном ...

А ЧОМУ МИ НА ЗАХОДІ?

ДОРОГА ПАНІ ЛЮБО!

Мій внук, Олесь, недавно читав заяву одного з новоприбулих дисидентів з СРСР, що він свідомий того, що як і там жертвував вигодами, так і тут доведеться це робити. Він приїхав з певною місією: усвідомити Захід про ситуацію в СРСР, та про знущання над інакшесудомою (дисидентами). Реакція Заходу — величезна поміч нашим братам. І це його мета.

Після зазнайомлення з виступом цього дисидента мій внук запитав: — "а чому, бабусю, ви з дідусем і нашим татом приїхали на Захід? Чи це було для особистої безпеки чи, може, також з якоюсь місією?"

Це така давня рана — наш виїзд. Як це важко було зважитися покинути свою країну. Розказувала я внукові, як важко було ще під час останніх місяців війни, та вже й потім, коли радянські представники ловили людей "на поворот". Ми не повернулись, бо ми хотіли бути живими й активними українцями.. Це тому в домі нашого сина ніколи не було проблеми з дітьми під оглядом уживання української мови. Ніхто нікого не змушував, не звертав уваги, бо батьки й ми говорили завжди чистою, а не мішаною мовою. Це також тому, що і син і невістка активні в громаді в загальноукраїнських справах.

Знаєте, пані Любо, прочитавши Ваше "Між нами й телефоном" в минулому числі, подивившись на деякі дивні "високи" в нашій невеликій громаді в Т., справді треба пригадати собі й призадуматися над тим, "чому ми приїхали на Захід?" Може після того, як собі пригадаємо, то варто колись і дітям і внукам розказати...

відчинене вікно. "Увійодьте, увійодьте, тіточко Лідіє! Ах, хто був би сподівався, що ми матимемо таку улюблену гостю в нашій хаті!"

Леся сіла рівніше, вся напружена.

Тепер батьків голос долетів до неї. "Я дивуюся, що сталося з нашою Лесею?"

Несподівано, сльози наплили до Лесиних очей від того чулого тону, в якому тато говорив про неї в її неприсутності. Що він думав би про ляльку? "Але, я не дбаю" прошепотіла Леся до себе самої. Вона втягла повітря в легені і держала його, вражена своїм новим зухвальством.

А, може, й варто з початком кожного року пригадувати самому собі, переглянувши своє життя, свою громадську діяльність. Скільки ми зробили для добра української громади, для всіх українців, а скільки нашої навіть громадської праці було тільки задля власної амбіції, чи задля якогось невеличкого гуртка людей, тільки.....

З якою одержимою посвятою говорив також ген. Григоренко про свої пляни тут, про цю величезну конечність весь час зрушувати поблічну опінію та всіма способами старатись допомагати нашим братам дисидентам, які всі особисті вигоди по-жертвували задля національного, задля принципу.

Пані Любо, дивлюсь, як це останніми часами є великі намагання (і то, на жаль, успішні) розбити нашу громаду. Хтось весь час старається довести до того, щоб у нас не було спільних, соборних імпрез. Хтось навіть ще день перед імпрезою підкладає ногу.... І знову пригадуються слова ген. Григоренка: "Мені дивно, чому ви такі тут порозділювані по групах, чому не співпрацюєте всі разом? Я цього не можу зрозуміти. Якщо б ви всі справді зорганізувались і разом, всі, належали до одної репрезентативної установи, то я, не дивлячись на свій поважний вік, я з радістю стану в приміщенні такої установи навіть замітати підлогу чи й мити уборну. Коли б ви тільки з'єднались!"

Тому що чую про різні, не завжди позитивні, події по наших місцевостях, я вирішила замість одної моєї телефонічної розмови, подати вам уривки з листовної розмови з моєю приятелькою з одного міста в США.

Питання досить актуальні, правда?

Любов Капинович

Задні двері відчинилися, і у двір вийшов батько. Йдучи до покладеного під хатою ряду нарубаних дров, він побачив її.

"О, Леся! Що ти робиш тут надворі сама поночі?"

"Я чекала" змогла Леся тільки сказати.

"Не чекай уже", сказав він бадьоро, накладаючи оберемок дров на руку. "Йди досередини. Тітка Лідія прийшла до нас, додому!"

Леся слухняно підвелася і поволі пішла до хати. У хвилину, коли вона увійшла в кухонну кімнату, Аня надбігла, обняла її і весело крикнула: "Єлена згубила свою ляльку."
Продовження буде.

Вісті з Централі

ДЛЯ ЗАБЕЗПЕКИ ЖУРНАЛУ "НАШЕ ЖИТТЯ"

заплановано в СУА

Запасний Фонд у висоті 50,000 дол.

До кінця травня 1978 р. зложили:

Окружні Управи і Відділи СУА	42,623.61 дол.
Поодинокі особи	7,765.39 дол.
Разом	50,389.00 дол.

ПОДБАЙТЕ ЗНОВ ПРО ВІДПОВІДНИЙ ДАТОК!

НА ЗАПАСНИЙ ФОНД "Н.Ж." впродовж травня 1978 р. на-спіли такі пожертви:

314 дол. — 28 Відділ — Ірвінгтон
В тому — 100 дол. Відділ, 214 дол.
— збірка О. Гнатик в пам'ять інж. Ю.
Муссаковського

15 дол. — 29 Відділ — Чікаго (пожерт-
ву проголошено в листі "Замість кві-
тів")

10 дол. — 48 Відділ — Філядельфія
Разом 339 дол.

СУСПІЛЬНА ОПІКА

Уфундування передплат "Нашого Життя" це не новина для нашої організації, бо вже від літ Відділи СУА і приватні особи це роблять. Не часто про це пригадується на сторінках "Нашого Життя", то деколи можна й забути, що передплата "Нашого Життя", це вартісний подарунок для наших знайомих тут в США, а тим більше для тих, що живуть у інших країнах.

У 1976-му році наші відділи (деякі) живо відгукнулися та уфундували передплати для українців Південної Америки, в яких немає змоги до цього роду друкованого слова.

Але з прикрістю треба ствердити, що дехто відмовився уфундувати "Наше Життя", мовляв краще післати уживану одягу, і деякі відділи видали дуже поважні суми на оплату пакунків з уживаною одяжжю замість кілька передплат "Н. Ж".

ПООДИНОКІ ОСОБИ:

10 дол. — Лідія Фіцалович — Нью Гей-
вен (замість датку до буфету на баль)

40 дол. — пожертви проголошені в
листі "Замість квітів"

Разом 50 дол.

Поля Книш
фінансова секретарка

Добрим прикладом зрозуміння ваги передплати "Нашого Життя" став 3й відділ СУА у Фінікс, Арізона, який щороку оплачує двадцять передплат. Тож нехай це буде прикладом для других Відділів СУА, щоб в цей спосіб виконати подвійне завдання: дати друковане слово, тим, що його не мають та цим жестом рівночасно підбудувати фінансову базу "Нашого Життя".

Листи подяки від тих, що одержують "Наше Життя", дуже зворушливі, та висловлюють подяку, підкреслюючи великі користі з цього журналу.

Тому закликаємо всі Відділи СУА приєднатися до цього вищого ступеня суспільної опіки, та посилати на лишень стару одяж, а також "духову поживу" у вигляді "Нашого Життя".

Теодозія Савицька
Референтка Суспільної Опіки

НА СТИПЕНДІЙНУ АКЦІЮ СУА

ВПЛАТИЛИ В КВІТНІ 1978 р.:

По 400.00 дол.:

3 Відділ СУА, Фінікс

По 350.00 дол.:

Др. Юрій і Стефа Бережницькі, Філя-
дельфія

По 220.00 дол.:

Григорій Федорук, Австралія

По 200.00 дол.:

Володимира Демус, Мокена

Н. Н. , Парма

1 Відділ СУА, Нью Йорк

101 Відділ СУА, Чікаго

По 150.00 дол.:

Евдокія Блавацька, Філядельфія

Ольга Червівська, Рочестер (в пам'ять
сина св. п. Андрія Афтанас)

54 Відділ СУА, Вільмінгтон

93 Відділ СУА, Гартфорт, зложили
членки:

По 25.00 дол.: О. Платош, А.
Мерешак, Я. Кукіль, К. Гадзевич, С.
Сташишин.

По 10.00 дол.: К. Гарасимів, Г. Ба-
ландюк

По 5.00 дол.: К. Оприско

По 100.00 дол.:

Марійська Дружина Жінок, Вашингтон
(доповнення стипендії)

По 75.00 дол.:

Др. Роман Топольницький, Вільям-
свілле

По 40.00 дол.:

84 Відділ СУА, Чікаго

По 39.00 дол.:

Централа СУА, Нью-Йорк (Збірно)

По 25.00 дол.:

Володимира Михайлів (рата на
стипендію)

Разом 2.649.00 дол.

І. Качанівська

ПОДЯКА

Щиро дякую Управі 64 Відділу СУА, як теж усім членкам за дружню співпрацю. Завдяки спільним зусиллям, милій атмосфері та згідливості наша праця увінчалася гарним успіхом, так що під час 18 Конвенції СУА признано нашому Відділові перше місце.

Радіючи таким вирізненням, вірю, що наша діяльність буде й надалі жертвенна і корисна так для Відділу, як і цілої організації.

Щоб виразити Вам Дорогі Членки мою вдячність, складаю 25 дол. на Виховний Фонд СУА.

Марія Даниш

голова 64 Відділу в Нью Йорку

Світова Федерація Українських Жіночих Організацій

ТРИДЦЯТИЙ РІК ВИДАННЯ

ЧИСЛО ШОСТЕ

У СПІВПРАЦІ З МІЖНАРОДНІМ РОКОМ ДИТИНИ

Підготовка до Міжнародного Року Дитини збудила живе зацікавлення серед наших складових організацій. Союз Українок Америки вибрав для своєї XVIII. Конвенції гасло "Сьогоднішня українська дитина — майбутнє українського народу" і розробив цю думку на окремому панелі в часі XVIII Конвенції. Ліга українських Католицьких Жінок Канади прийняла як гасло своєї 12 Конвенції і наступної каденції "Кожна українська дитина в українській церкві".

Тому й цікаво пізнати нам, в який спосіб жіночі організації в цілому світі zareагували на ту річницю. Їх підготовка розпочалась вже давніше і з початком 1978 вже були готові їх програми для Міжнародного Року Дитини. Їх зібрав і впорядкував Комітет Не-Урядових Організацій в Об'єднаних Націях. Подані тут головні програми міжнародних установ, але включено також кілька крайових з огляду на їх виняткову актуальність.

Біля 50 організацій подало свої проекти. Тому що вони охоплювали різні ділянки опіки над дитиною, то варто з'ясувати собі, якого роду підхід це був. Заторкнуто адоптування дітей, видавництво і мистецьку творчість дітей, суспільну опіку у відношенні до дітей, освіту дитини, родину і її проблеми, опіку над здоров'ям дитини, засоби інформації (преса, радіо, телевізія, дитячі захисти, законодавство, дитяче дозвілля, охорона дитини перед насиллям. Деякі з цих постанов перекреслюються, але такий перегляд уможливить узгодити заходи щодо них.

Для нас найбільш цікаві плани міжнародних жіночих організацій. Найбільше проявила себе Міжнародна Жіноча Рада, яка всю свою каденцію 1976 - 1979 присвятила опіці над дитиною. В тій цілі випрацьовано і розіслано ряд запитних листків, що мають принести відомості про родину, здоров'я, господарство, ситуацію біженців, освіту, житло,

правне становище дітей і заробітну працю жінки-матері.

Подібна настанова в Міжнародній Раді Жидівських Жінок. Їх Конвенція, яка відбулася у травні 1978 р. в Атланті, намітила широку програму опіки над жидівською дитиною.

Як третю організацію слід подати Світовий Рух Матерів (М.М.М.) що діє в тому напрямі спільно з Міжнародним Союзом Родинних Організацій. Ці дві установи зосередили свою увагу на розвитку дитини від 0 до 3-ох років.

Дуже рішучу постанову в підготові зайняли міжнародні об'єднання жінок-правничок. Одна з них має свій осідок у Парижі, а друга в Нью-Йорку. Їх завданням є простудіювати правну ситуацію дитини в різних країнах і домагатися усунення всіх кривд, що їх зазнає дитина через неправильні або застарілі закони.

Окрім жіночих цінні проекти внесли також міжнародні установи суспільної опіки, релігійні, освітні, видавничі, кооперативні, медичні організації. Варто назвати кілька з них. Світова Асоціація Приятелів Дитини випрацьовує критику телевізійних програм. Світовий Союз Баптистів зібрав великий фонд на поборювання дитячих недуг в Африці. Світовий Союз Опіки над дітьми-каліками опрацьовує нові методи навчання. Міжнародне Т-во дитячої літератури видає інформаційний підручник для батьків. Міжнародне Католицьке Дитяче Бюро встановлює виховні напрями, оперті на християнських засадах. Міжнар. Союз Лікарів-Педіатрів запланував на 1979 р. конгреси в різних країнах. Міжнар. Союз Опіки над Дитиною почав видавати журнал у різних мовах.

Отже, як бачимо, підготовка до Міжнародного Року Дитини іде широким руслом. Тим більшої уваги і зусиль повинна вжити наша Комісія Міжнародного Року Дитини, щоб виконати своє завдання.

VIII. КРАЙОВИЙ З'ЇЗД ОБ'ЄДНАННЯ ЖІНОК ЛВУ

У днях 24-26. березня 1978 відбувся VIII. Крайовий З'їзд Об'єднання Жінок ЛВУ у Торонто. У Президії З'їзду засідали Ольга Заверуха, Ярослава Іванчук і Л. Антонович. Секретарювали А. Пітик і Л. Шуст. Нову Гол. Управу на 3-річну каденцію вибрано в такому складі:

О. Заверуха — голова; Л. Антоно-

вич, Я. Іванчук, С. Хомишин, Т. Федорів, А. Цітульська, Я. Бринявська — заступниці; М. Одноріг — протоколярна, М. Колодій — канцелярійна секретарка; А. Федак — касирка. До референтур увійшли: С. Білик, Т. Стахів, Л. Фіялка-Гук — організаційні; Л. Шуст, С. Горlach, М. Шкамбара — виховні; О. Романишин, М. Колодій — культ. ос-

вітні; С. Шимко — імпрезова; І. Остафійчук, О. Геленда, М. Шкамбара — зовн. діяльність; А. Пітик — пресова; М. Малащук, С. Савицька — сусп. опіка.

До Контр. Комісії увійшли Л. Вертипорох, Г. Шепетик, М. Негрич, а до Тов. Суду — пп. М. Тимків, М. Корчак, А. Хитра.

T-VO УКРАЇНСЬКИХ ЖІНОК ім. ОЛЕНИ ТЕЛІГИ

Це Товариство у своєму звіті за 1977 р. подало як головні етапи своєї діяльності — участь у III. Конгресі СФУЖО, влаштування ювілею поселення українців в Англії, відкриття музейної виставки в Олдгамі.

Як знаємо, на III. Конгресі Товариство репрезентувала Іванна Дишкант з Англії. Ювілейне свято було дуже успішно влаштоване в м. Олдгамі. Музейна збірка міститься в домівці Об'єднання Українців Великої Британії там же. Окрім тих осягів членки Т-ва беруть активну участь у праці своїх громад і допомагають своїм церквам. Жертвують на різні цілі. Товариство очолює від його заснування Віра Смерека.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ОУЖ БРАЗІЛІЇ

Дня 19 березня 1978 відбулись у Курітібі Заг. Збори Організації Українських Жінок при Хлїборобсько-Освітньому Союзі. До складу нової Управи увійшли наступні особи: Ольга Горачук — почесна голова, Тетяна Башин — голова, Регіна Рубінець і Євгенія Мазепа — заступниці, Лідія Єден і Марія К. Волошин — секретарки, Северіяна Зарпилон і Анна Пясецька — касирки. Референтками стали: Емілія Квасниця, Ада Хома, Маріза Лапунька, Раїса Кавалерідзе, Галя Баран — культурно-освітніми, Ольга Горачук, Галя Федосенко, Марія Бовкаловська, Текля Равлик, Катерина Бундза — сусп. опіки. До Контрольної Комісії увійшли: Ольга Горачук, Марія Волощук, Ольга Костін, Мирослава Черник. Музеєм і бібліотекою будуть опікуватися Євгенія Мазепа і Марія Равлик.

УКРАЇНСЬКЕ ГАСЛО РОКУ ДИТИНИ

Міжнародній Рік Дитини кожна країна старається вповнити своїм змістом. Тому й перед нами стало це завдання. Екзекутива висунула як своє гасло побажання — **"Кожна українська дитина вивчає українську мову"**. Це змагання буде нас провадити у нашій підготові.

Виховна Комісія СФУЖО під проводом Марії Долішної вже намітила розроблення цього клича. У порозумінні з психологом-фахівцем Комісія зладила запитник для зібрання відомостей — де і як наші діти вивчають рідну мову. Члени Комісії взяли на себе завдання ці відомості зібрати в

Торонто, де Комісія перебуває. Членами Комісії є, крім голови Марії Долішної: Марія Калимін і Марія Підкович (ОУК), Ярослава Шеремета (ЛУКЖ), Марія Шкамбара (ОЖЛВУ) і професійні сили пп. Христя Мулькевич і Марія Бучинська.

87 КОНВЕНЦІЯ ГЕНЕРАЛЬНОЇ ФЕДЕРАЦІЇ ЖІНОЧИХ КЛЮБІВ

У днях 5 - 9 червня 1978 відбудеться в Фінікс, Арізона 87 Конвенція цієї найбільшої жіночої організації Америки, в якій СФУЖО є членом заграничного сектора. Управу СФУЖО репрезентуватиме на Конвенції Любослава Шандра, програмова референтка. Від Союзу Українок Америки буде привітна Христіна Навроцька, заступниця голови, а від Українського Хреста Наталія Іванів, заступниця голови.

НОВА ФОРМА ВКЛАДКИ

Фінансову основу СФУЖО задумано від самого початку через оподаткування членства жіночих організацій. Це була пропозиція Союзу Українок Америки, яку він негайно перевів на VIII. Конвенції СУА у 1948 р. Тоді то членки СУА погодились доплачувати 10 ц. до своєї вкладки. Це творило Фонд СФУЖО і з нього покривалося вкладку та й інші видатки, пов'язані з членством у СФУЖО. З роками цю невелику доплату збільшено на 15 ц. а згодом на 20 ц. річно.

Інші складові організації не прийняли того способу оплат. Це оподаткування членства було добровільним кроком. Та з нагоди Конференції чи Світових Сесій СФУЖО про неї пригадувалось. Адже досвід однієї організації вказував можливість впровадження такої оплати.

Піднесено цю справу також на III. Конгресі СФУЖО у травні 1977 р. в Торонто. Цю ідею розробила Лідія Дяченко у своїй доповіді "Фінансова підстава СФУЖО". Перед тим вона перевела опитування серед складових організацій, щоб довідатись про їх спосіб господарювання. Воно дало дуже цікаві висновки, що їх слід було б обговорити в нашому бюлетені "Українка у світі". Головним висновком доповіді була заохота — перейти на оподаткування членок для зібрання вкладки до СФУЖО.

Після доповіді розгорнулась дискусія. Було кілька запитів, а також голоси перестороги. Головним на-

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

Дня 29 лютого 1976 р. українське організоване жіноцтво втратило цінну одиницю. Того дня відійшла у вічність бл. п. др. Віра Кос з роду Яцкевичів. Як уродженка Львова, де пройшло її дитинство і молодість, вона була відома серед кіл молоді. Завдяки її наполегливості Віра Кос стала першою українкою, що досягнула докторат права на Львівському університеті. Подружжя з інж. Михайлом Косом завело її до Варшави. Тут Віра стала діяти в українській громаді, особливо в часі війни, коли стільки було потребуючих. Діяльність подружжя Косів у таборі в Інгольштадті описав Василь Софронів Левицький у своїх спогадах. Тут подружжя підтримало різні культурні почини, як Капелю Бандуристів, український театр, балет. Переселившись до Америки Віра увійшла до Клубу Жінок із вищою освітою, щоб пізнати і цей засяг праці. По смерті чоловіка, яку вона дуже тяжко пережила, перенеслася до Канади. Тут, у Торонто, її втягнуто до суспільної опіки ЛУКЖ. Була членкою управи Відділу при церкві св. Миколая, референткою сусп. опіки при Єпархіяльній Управі, а вкінці стала головою Комітету Українок Канади в рр. 1957/58 і 1973/74. Була активною членкою Фінансової Комісії СФУЖО і в її працю вложила багато зусиль. Із д-р. Вірою Кос Управа СФУЖО втратила одну з своїх цінних співробітниць.

Прямком дискусії була думка, що такого зобов'язання присутні делегатки не можуть узяти на себе без згоди свого проводу.

Але знайшлася представниця, яка не побоялась такого нового почину. Це була Любомира Чайковська, голова Організації Українок Канади. Вона зголосила, що її організація спробує запровадити в себе це правило. І справді! В перших місяцях 1978 р. вплатила суму 200 дол. по 10 ц. від числа свого членства.

Ми щиро вдячні цій складовій організації за такий сміливий крок. Це є доказом зрозуміння фінансової підстави СФУЖО та й доброї волі втягнути своє членство до підтримки її.

Замість квитка і датку на буфет на "Баль Градуантів" в Нью Гейвен, складаю 10.00 дол. на Запасний Фонд "Нашого Життя"

Лідія Фіцалович

OUR LIFE

MONTHLY, published by Ukrainian National Women's League of America

Vol. XXXV

JUNE 1978

No. 6

EDITORIAL

We are confronted with one more document which has been passed on from the Mordovian camps to the Western world. The following are short but eloquent excerpts from this "Samvydav":

"We inform you of the organization of the first chapter of The Brotherhood for the Defense of the Ukrainian language, and for the defense of conditions favorable for maintaining its purity and continued use.

"The status of the Ukrainian language at all levels of political, socio-economic, academic, cultural and religious life is catastrophic.

"The Constitution of the USSR does not designate Ukrainian as a national language and is not favorable to its development... We bring to your attention that the Brotherhood was created under conditions existing in a specifically severe concentration camp."

**Osadchy, Rebryk, Romanluk, Tychy, Yevgrafov
November 1977
Concentration Camp for Political Prisoners
Sosnovka, Mordovia**

Neither miles nor kilometers adequately illustrate the great distance involved in transmitting this notification from the camp in Mordovia to the West. It had not taken the normal communications route of post, plane or radio, but was passed hand-to-hand on the secret and dangerous byways traveled by a "Samvydav". However, even the dangerous route is not sufficient to delineate the great gulph between those who created the Brotherhood and us who read about the event. We must imagine the conditions and circumstances in which the organizers subsist. We must realize and remember that the creation of the Brotherhood and notifying the world of its existence threatens them with additional persecution. And we must become aware of our own circumstances: not only our material well-being, but also our freedom of thought and deed. It is then that the distance seems even greater, and the news seems to have come from a different, somber and evil world.

Often we are moved by news from "over there", awed by the attitude of our countrymen — especially if they are imprisoned — and we admire them. On almost all appropriate occasions we send them beautifully worded greetings in which we insist that our hearts and thoughts are with them. We fervently applaud passionate speeches, and wipe away tears when we hear of the latest physical and psychological tortures. And then sighing we proceed with the banquet. Possibly our appetites have been strengthened by emotion: moved,

we may even drink to the health and good fortune of our brothers. We are ready to donate funds for the aid of political prisoners. Outraged, both young and old demonstrate and conduct hunger strikes in protest against persecutions in Ukraine. This is our proof of solidarity with all who resist in Ukraine. All of this is necessary and beneficial, but...

If we had a scale which measured action in relation to its generating environment, how would we and our actions compare to those on the other side? This scale would have to include terror, fear and additional humiliation for creating such a Brotherhood. With this scale we would have to measure our lifestyles, and our freedom of action, as in learning and cultivating the Ukrainian language.

We understand and respect those older Ukrainians who never had the opportunity to learn to speak the language fluently, but who, nevertheless, maintain the Ukrainian spirit and work tirelessly in the community. We gladly cooperate with them. However, when battle is joined for the life of a language, when that language is degraded and without protection, we cannot place all responsibility for its defense on those who themselves are unprotected and degraded.

Let us consider our youth. They all have the opportunity to learn and use the language. Although many like to sing Ukrainian songs and dance traditional dances, few show interest in work that requires consistent action. Instead of encouraging the use of our language, we hear many requests to communicate exclusively in English, to increase the English section of "Our Life" ... so that the young can understand. It is indeed notable that at the XVII UNWLA Convention a respected member, whose family has lived in America for a few generations, requested that the designation "English-speaking Branches" be changed to "Bilingual Branches".

If our language was not threatened in Ukraine, we could remain indifferent to the speech and written habits of our youth. However, notice of the creation of the Brotherhood for the Defense of the Ukrainian Language is grim warning to young and old that the most distinctive attribute of our people — their language — is in danger of destruction. Let us utilize all opportunities in good faith to learn and maintain our native language. How shall we answer our brothers in Mordovia and Ukraine?

Translated by Chrystyna Bilynsky

TODAY'S UKRAINIAN CHILD —

THE FUTURE OF THE UKRAINIAN NATION.

INVINCIBLE SPIRIT

The appearance of a new book within the realm of the Ukrainian emigre community is not an insignificant event. And, when this new book is artistically done and textually rich, then this event becomes a big holiday. Such a holiday has occurred with the publication of a new book by "Smoloskyp," a book which weaves together both art and poetry of Ukrainian women political prisoners in the USSR, *Invincible Spirit*.

Not only is this book valuable because it opens wide the entranceway into the thoughts and expressions of our women-fighters in Ukraine, but also because it may proudly be circulated amongst non-Ukrainians and does not at all appear poor in comparison to, for example, American art books. Taras Horalewskyj, who has done the design and photography, deserves a great round of applause. One needs not even know how to read in order to appreciate the worth of this book. It is only necessary to flip through the pages, which are filled with beautiful and colorful photographs of folk embroidery. Some pictures capture the eye not only because of the beauty of the needlework, but also because they are not presented in the usual way, the embroidery either on a table or in some room, but in the locale where the greatest beauty reigns—within nature itself. One can easily say that a beauty contest takes place between needlework and nature. It is hard to determine which comes out the victor...

Besides being artistically comparable to non-Ukrainian art books, the accurate but poetically beautiful translation by Bohdan Yasen beckons to the Americans to familiarize themselves with the wonder of the Ukrainian needle and pen. It is high time that something be made for the information of those who are not Ukrainian. We are familiar with the beauty of Ukrainian art. This beauty should be shared but, unfortunately, the American is not able to read about it in Ukrainian.

Experience is the best teacher, it is said. The most effective way to appreciate this book, then, is to experience it, that is, to

read some of its contents. All of the poems have a unique Ukrainian flavor. However, certain feelings, unbound by nationality and common to all humanity tint these works. One can readily see that it is of no consequence where a person lives, what language he speaks or what his attire is like. A single truth always emerges, a truth that is part of existence. Everyone has the right to be a person and to express himself freely, without hesitation or fear, not distorting his beliefs. It is a shame that these, our artists of the word and the brush, whom we meet in this book, do not even have the basic rights of a person. How fortunate we are that they succeeded in passing their art along to us through their *Invincible Spirit!*

Ludmila Kanluga-Golad

One of the designs from this book can be found in this month's column "Vyshyvka."

Winter has set upon us. A genuine frosty winter paid us a call and froze all the shoots of green hopes.

New Year's Day, Christmas Eve, Christmas Day — I spent them reading Skovoroda. I make no claims on Moira or her daughters. I'm fine with Skovoroda, Shevchenko, Franko. They will not hurt me, they'll not betray me.

Sometimes I feel the lack of a home's warmth and kindness... But I've grown accustomed to this. I read a great deal, I embroider. These are the surrogates for personal happiness. I came home weary from work, and the house is filled with a chill.

It's the Eve of the Epiphany and my thoughts are frozen and still. How good it is that memories remain! How good it is that one can fly back into childhood on the wings of fantasy and forever forget about everything.

Iryna Senyk. Letter fragment.

CONFESSIONS ABOUT SUPERSTITIONS AND EQUALITY

This month I would like to share with you a letter I received from a young friend. What she describes occurs often in various forms in homes, clubs and organizations.

"... remember when my daughters were one and two years of age, I always insisted that I would bring them up on an equal basis with their older brother. I have personally witnessed too many illogical and unfair family decisions in the matter of education and other child-rearing problems. Moreover, I myself have suffered unfair treatment in our society. When it comes to electing a presiding board for a meeting, usually a man becomes the chairman, but the secretary's position is usually offered to a member of the "fairer sex." So with a gentlemanly gesture you are shown your place!

"How I wanted to defeat this inequality! You'll remember how at our house my son and my daughters took turns setting the table, washing the dishes, vacuum-cleaning etc. All three learned to cook, to mend their clothes etc. I thought that maybe I'll be able to instill in the children the feeling that they are all equal. And to think that this egalitarian atmosphere that I had labored so long to maintain could be destroyed by a single incident. And all because of the holidays.

"We try to celebrate all the religious holidays in the traditional way. On Christmas we put hay under the table-cloth, a *didukh* in the corner, and garlic on every corner of the table; we even walk around the borders of our property with honey and wheat to insure that good fortune and happiness continue to dwell with us. We sprinkle bad poppy seeds at all entrances to our home, so that ill fortune would eat its fill of them and go away. In short, we do it by the book.

"Before the New Year our son mentioned that he was laying some wheat aside in order to spread it around the house on New Year's morning and ceremonially wish everyone a

Happy New Year. He even looked up various traditional New Year's greetings that he could use.

"Early on New Year's morning I heard a rustling in my room. Grains of wheat poured over my bed. I awoke and when I saw who it was that was sprinkling me with all this good will I leapt from my bed.

"Be quiet dear! Don't say a word. It's the boy who must give the traditional greeting first."

"What did I say— The shocked look on my daughter's face woke me up completely. What had I done! After all that talk about equality, here I was like a narrow-minded, backward townswoman repulsing the girl's sincere greetings.

"Tradition won out. How many polite older ladies had at one time or another carefully asked, 'Has anyone wished you well yet? Is it alright for me to greet you?' before wishing me a safe trip or a happy birthday. All this to make sure that the first greeting did not come from a woman and thereby bring bad luck.

"And here I was doing the same thing, reserving the right of first greeting for my son. The superstition of prior generations arose in me instinctively. After bringing up my daughter to believe that she had the same rights as men and was their equal, I scare her with the superstition that a woman's greeting can bring bad luck. How can I now erase the incident from her memory!"

I thought about this letter for a long time, and since then I catch myself doing things like making sure I step out of bed with my right foot first. Well, at least my feet can't develop a complex of inequality.

L; Kalynovych

Translated by M-o T.

Branch 32

Irvington, New Jersey

As Branch 32 enters into its second decade, it enters into a whole new era of involvement. Under the leadership of its new officers Olga Smook, President, Anne Kalba, Vice President, Albina Lucyszyn, Treasurer, Stephanie Brenycz, Recording Secretary, and Gail Wislocky, Corresponding Secretary, a change is taking place. In looking over the activities of past years we can note the annual bazaar, the biannual fashion show and several small projects that became annual affairs — all money-making events. We have now put aside the bazaar and no one mentions having a fashion show. Over the past year we have become more involved in the Independence Day activities, exhibiting and, in general, promoting the ideals of the organization.

Although we still have small fund raising events, they don't seem as important as our activities these days. We have taken more interest in the Ukrainian

Museum. Our flag raising in Union, N.J. brought out many community-spirited people and press coverage. An upcoming cultural exhibit in the Woodbridge Library is geared to educate the non-Ukrainian public. In the past year, never have so many letters, newspaper articles and thank you notes been written by our Branch. Thank you notes are mentioned because this is proof to us that not only are we reaching out into the

community for support, but they are helping us also.

Money plays an important part in the growth of activities in any organization and it probably won't be long before we start dusting off those white elephants again, but for the time being, it's a good feeling to look at the objectives of the organization according to the by-laws and know that Branch 32 is doing her best to fulfill those objectives.

Branch 72 of the U.N.W.L.A. is having their gala dinner-dance weekend at Soyuzivka in Kerhonkson, New York on October 28th and 29th, 1978. Reservations must be made early as this popular event is quickly sold out. The nominal charge of \$35. per person covers a weekend at the lovely Soyuzivka and includes a champagne cocktail hour, dinner and dance on Saturday and breakfast and dinner on Sunday. Checks and requests for reservations should be sent to the Chairlady of the dance, Mrs. Nancy Marko, 8 Tanwood Court, Bethpage, New York 11714.

HEADQUARTERS NEWS:

International Women's Council is convening in Oslo, Norway, June 5-9, 1978, in celebration of its 90th anniversary. Representing us at this meeting will be Iwanna Roszhankowska, UNWLA President.

General Federation of Women's Clubs will have its convention in Phoenix, Arizona, June 5-9. Delegate to this convention will be Chrystyna Nawrotska, vice president of UNWLA.

BETWEEN US AND TELEPHONE

Dear Mrs. Luba!

My grandson, Oles, recently read the statement of one of the newly arrived dissidents from the USSR who said that he has noticed that here, just like in Soviet Union, he also has to give up many of his comforts. He arrived with a certain goal: to enlighten the west on the situation in the USSR regarding those who think differently (dissidents). The western reaction — great aid to our brothers. The fulfillment of his goal...

After comprehending the ideas of the dissident, my grandson asked: "and why, grandma, did you and grandfather and father come to the west? Was it for personal safety or also with a mission in mind?"

It's such an old wound, our departure. How difficult a decision to leave one's home! I explained to my grandson how bad the last few months of the war were, especially as Soviet representatives were capturing people to "return them". We didn't return because we wanted to be live and active Ukrainians. Due to this, there was never a usage problem of the Ukrainian language in my son's home. No one ever reminded or threatened anyone. Both the parents and grandparents spoke a faithful, un-polluted language. Both my son and daughter-in-law have always been active in the Ukrainian community.

You know, Mrs. Luba, after reading last month's "Between Us and the Telephone," one did indeed stop and think to try to understand why we have all come west. Maybe, after we remember why, we will tell our children and grandchildren...

It may be worth our while to remind oneself of one's activities in the community. How much have we really done for the benefit of the Ukrainian community and how much of it has been for reasons of personal ambition? Gen. Hryhorenko spoke great words when he said that it is our assignment to constantly sway the public opinion and in all ways possible assist our brother-dissidents, many times sacrificing comfort and pleasure.

Mrs. Luba, I see around us many, unfortunately, successful attempts to break up our community. Someone is always trying to see to it that we not have common assemblies. And again, I recall the words of Gen. Hryhorenko: "I'm amazed that you are all so divided here into so many small groups. Why do you not work together? If you would all organize and really work together and all belonged to one representative organization, then I, not heeding my advanced years, would proudly stand in the rows of such an organization, even if to just sweep its floors. If only you would unite!"

Since I have recently heard of many unproductive events in our community, I have, instead of my usual telephone conversation, given excerpts from a letter to my friend in another part of the USA.

These questions are quite relevant, are they not?

Lubow Kalynowycz

FIRST MAJOR NATIONAL STUDY OF ETHNIC MUSEUMS, LIBRARIES, ARCHIVES AND ART GALLERIES AT KENT STATE UNIVERSITY

The Center for the Study of Ethnic Publications at Kent State University has been awarded a \$37,761 grant from the U.S. Office of Education, Ethnic Heritage Studies Program. "Preserving the Cultural Heritage: Ethnic Museums, Libraries, Archives and Art Galleries in the United States" is the title of the research project to be conducted by Dr. Lubomyr R. Wynar, project director, and Lois Buttlar, assistant director. Dr. Wynar is Professor of Library Science and Director of the Center for the Study of Ethnic Publications; Mrs. Buttlar is a librarian and a Ph.D. candidate in the College of Education at Kent State University.

The major objectives of the project are to: 1) conduct the first comprehensive national survey of ethnic museums, libraries, archives and art galleries in the U.S. in order to determine the nature and extent of their resources and special services to the community and educational institutions; 2) prepare a comprehensive

guide to such ethnic institutions covering over 70 ethnic groups, which will serve as a major reference tool for teachers, librarians and students of ethnicity in locating ethnic resources and materials. The new emphasis on cultural pluralism in American education is based on recognition and appreciation of the nation's rich variety of ethnic customs, art, tradition, language and history. The preservation of the cultural heritage by individual ethnic groups in the United States is directly related to the resources and programs of ethnic museums, libraries, archives and art galleries in this country.

Anyone interested in contributing to the project, or who has information about institutions which should be included in this survey please write to: Dr. Lubomyr R. Wynar, Center for the Study of Ethnic Publications, School of Library Science, Kent State University, Kent, Ohio 44242.

INFORMATION WANTED

Under a contract from the Library of Congress, the John Edwards Memorial Foundation (University of California, Los Angeles, California, 90024) is currently engaged in a survey of foreign language recordings made in the United States during the past 75 years. We are anxious to learn the names and addresses of record companies that produced such recordings — whether or not they are still active.

We would welcome the help of your readers in obtaining such information, because many small companies do not advertise widely and it is difficult to find out about them:

We would also appreciate any catalogs, flyers, or advertisements for foreign language records made in the U.S. (particularly folk and popular music), whether current or 70 years old, that your readers would be willing to contribute to this project. (However — please write to us in English*) — N. Cohen.

НАШЕ ХАРЧУВАННЯ

ЛУКІЯ ГРИЦІВ

ВИНА В КУХОВАРСТВІ

У французькій кухні найчастіше зустрічаємось із приписами, в яких є вживане вино.

Це зовсім природно — Франція знана з виробництва вин, тож і не дивно, що кухарі застосовують їх при тих чи інших приписах. Причиною вживання у куховарстві вина не є алкоголь, бо він випаровує в моменті, коли додаємо його до гарячої страви, причиною є природний запах вина.

Тому, коли вино є квасне чи солодке, надто ніжне чи сквасніле, воно в жодному випадку до кухонного вжитку не надається, бо згадані прикмети під час того, як алкоголь випаровує, ще більше посилюються.

Вино вживане до страв мусить бути добре, з міцним природним запахом, звичайно молоде і здорове.

Однак, це не значить, що воно мусить бути дороге. Коли в приписі зазначено "червоне вино": вживаємо терпке, молоде вино, повне природного запаху (нпр. Pinot, Noir, Cabernet, або Chianti.) Коли ж мова про біле вино, тоді вживаємо White Pinots або Dry Vermount. Крім білих і червоних

вин, у приписах часто вживається: коньяк, ром, портвайн, мадера або шери. Засада завжди ця сама: вживаємо найкращу якість під оглядом смаку, а не кількості алкоголю, бо він і так випарує скоріше чи пізніше. Очевидно, що приписи з алкогольями можна вживати без алкоголів, як, наприклад: До м'ясива чи дробу (свійської птиці), замість вина, вживати бульйон, а до десертів — овочеві соки.

Коли ми вже при винах, варто заторгнути ще одне питання, яке часто цікавить молодих господинь, а саме, яке вино подавати з якою стравою. Відповідь, здається, зовсім проста: біле з дробом і рибою, червоне з воловим м'ясом і дичиною. Але на ділі це не так. Справа не в кольорі вина, а в смаку: в тому, чи дане вино підходить смаком до так чи інакше заправленої страви.

Найкраще було б самому випробувати під наш смак, вина з різними стравами, однак, не все є на це змога. Тому подам кілька загально вживаних правил.

Коли при обіді подаємо більше, ніж одне вино, завжди починаємо від найлегшого.

Якщо маємо одне вино, його треба подати з головною стравою, і воно повинно своїм смаком до цієї страви добре підходити.

Якщо шампанське подаємо з солодким десертом, воно не сміє бути терпким, а повинно бути півсолодке або Asti Spumanti.

Вина звичайно поділяються на чотири категорії з не дуже чітко означеними границями, і за цими категоріями ми їх подаємо з деякими стравами.

1) Легкі, терпкі білі вина (подаємо холодні), наприклад, Riesling, Moselles, Rhines, Chablis надаються до страв з яєць, вареної риби, моллюсок, рачків, перекусок і легких потрав з сиру.

2) Тяжкі, терпкі білі вина (холодні), наприклад, Pinot, Traminer, Burgundies подаємо зі смаженою рибою, дробом, телятиною, паштетами і гострими сирами.

3) Легкі, червоні вина (кімнатна температура), наприклад, Cabernet, Gamay, Bordeaux надаються до дробу, телятини, шинки, зимного м'ясива, грибів, м'яких сирів і паштетів.

4) Тяжкі червоні вина (кімнатна температура), наприклад Pinot, Chianti, Burgundy, Hermitage подається з червоним м'ясом, дичиною, з гуляшами і гострими сирами.

І ще одна заввага до червоних вин: принаймні тиждень, чи два перед подаванням внести їх до їдальні і не порушно тримати, щоб осіли. Годину перед подаванням відкрити корок, щоб вийшли надмірні гази і вкінці наливати з найбільшою обережністю в чарки, щоб не сколотити осаду.

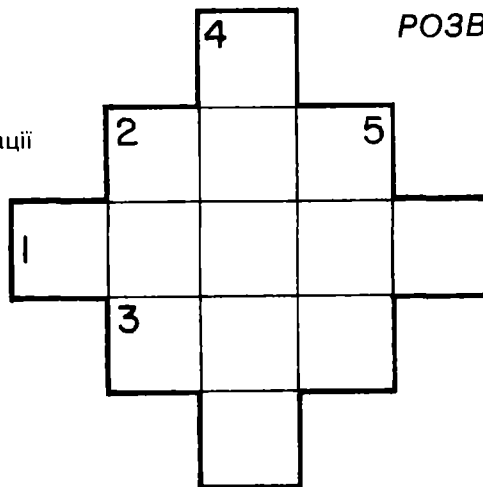
ПОДУМАЙТЕ — ВІДГАДАЙТЕ

ПОЗЕМНО:

1. допомогова установа
2. орган людського організму
3. ініціали американської організації батьків і вчителів

ДОЗЕМНО:

2. "СЛОВО" — це
4. інакше: гикати
5. форма ліричного вірша

РОЗВ'ЯЗКА З ПОПЕРЕДНЬОГО ЧИСЛА

ПОЗЕМНО:

1. УНІГУ
2. окопи
5. алібі

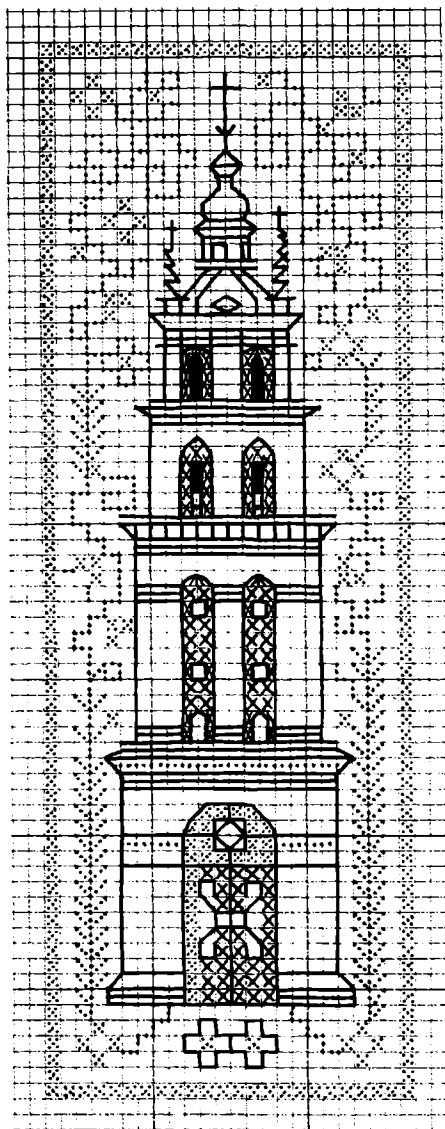
ДОЗЕМНО:

1. удова
2. іноді
3. уличі

ВЕЖА ВОЛОСЬКОЇ ЦЕРКВИ

(Із вишивок жінок-в'язнів)

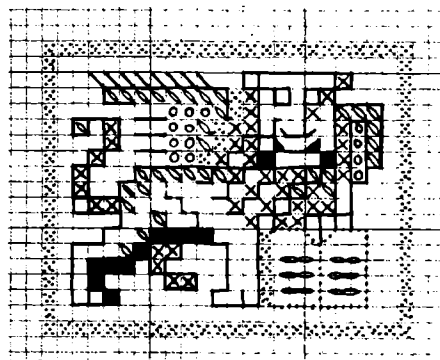
З-поміж вишивок жінок-в'язнів, що вміщені в альбомі "Нездоланий дух", вибираємо ще одну закладку з глибокою символікою. На ній зображена вежа Церкви Успенія Божої Матері, що її загально звали у Львові Волоською церквою. Ця ренесансова будова є однією з кращих пам'яток того стилю в Україні. Суворістю своїх ліній і величчю свого задуму вона теж прикметна для Львова так, як і храм св. Юра.

Закладка складається з трьох частин — головної частини з зображенням вежі і трьох невеликих чотирикутних додатків із мотивами левів.

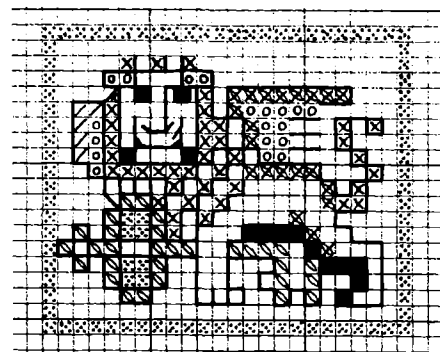
Головна частина закладки. Це вузький довгий прямокутник, в якому дуже зручно вміщено рисунок вежі із трьома поверхами на нижній підставі. Вежа завершена невеликою банею з хрестом. Рисунок вежі виконаний чорними півхрестиками. Вікна на всіх поверхах замарковані помаранчевими хрестиками, а двері в долішній частині вежі вповнені синім і помаранчевим. Вежа обведена з обох боків декоративними галузками голубої краски, які поширюються вгору, нагадуючи хмари. Краї цієї частини обведені також голубими хрестиками. Як матеріал до виконання закладки послужила сіра панамка.

Горішній лев — це зображення св. Євангелиста Марка. Він уміщений у малому чотирикутнику, що обведений тими ж голубими хрестиками. Його зариси теж виконані чорними півхрестиками, але в рисунку бороди чи хвоста є вкраплені помаранчеві відсвіти.

Деякі контури підкреслені золотою ниткою, інші вповнені сірим. Однією лапою він підтримує відкрите Євангеліє, яке обведене голубою ниткою.

Долішній лев виконаний подібно. Тільки в його лапі є зображення ключа, а не св. Письма.

Вежа Волоської церкви у Львові, яка була натхнінням для ув'язненої жінки-мистця.

Tower of Voloska church in Lviv which became an inspiration for an incarcerated artist.

Третій чотирикутник має стати краї. На ньому зображена невелика тривежна брама. Її контури виконані чорним, але підкреслені голубим і сірим. По середині на тлі чорної брами лев, герб м. Львова. Його рисунок доповнений помаранчевим і жовтим. Тло цього чотирикутника виповнене сірими хрестиками.

Жінки-в'язні виконали вишивку тонкою гарасівкою. А ми можемо застосувати нитки марки Д.М.Ц. в таких кольорах: чорна ч. 310 (муліне), помаранчева ч. xx xx ч. 740, синя oo oo ч. 798, сіра oooo x жовта ч. 743.

Альбом "Нездоланий дух" вийшов у видавництві "Смолоскіл" ім. Василя Симоненка і коштує 25 дол.

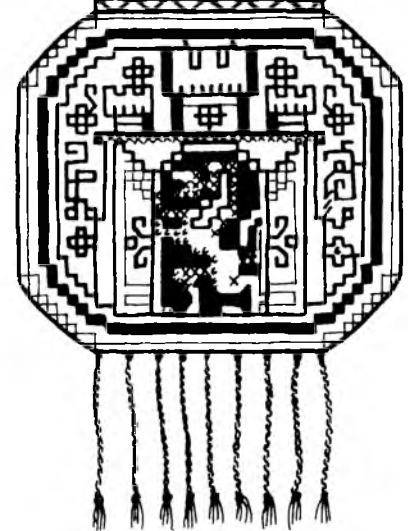
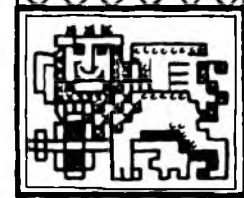
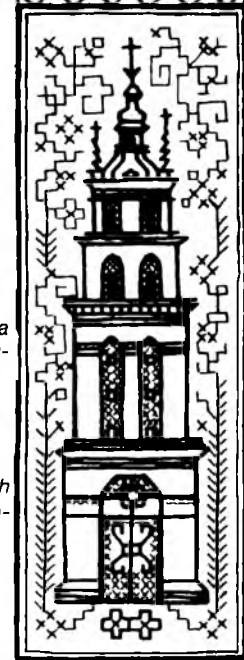
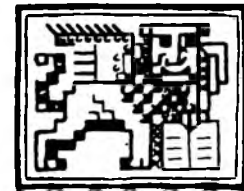
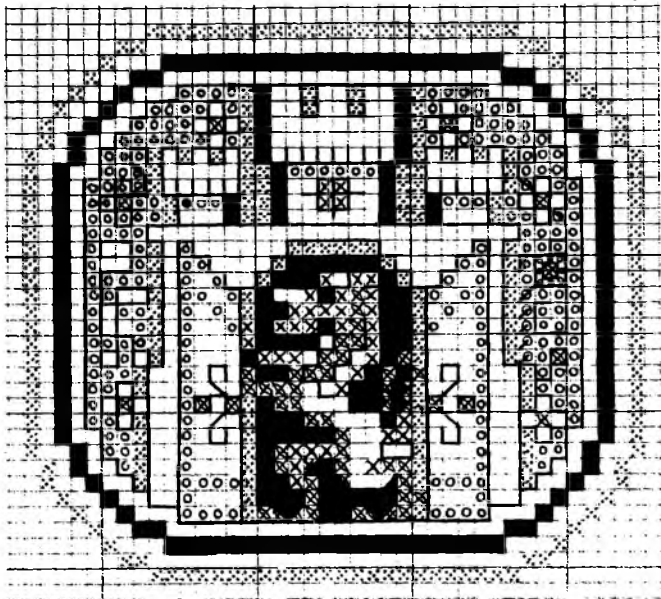

Рис. Марійка Винницька

ХРОНІКА ОКРУГ

ОКРУГА НЬЮ-ЙОРК

71-ИЙ ВІДДІЛ СУА, ДЖЕРЗІ СІТІ, НЬЮ-ДЖЕРЗІ

(Діяльність Відділу від червня 1977 р. до лютого 1978 р.)

Відділ налічує 52 членки. Відбулося 6 засідань: 4 ширші, 2 управи. В День Батька 19-го червня 1977 р. переведено збірку біля церкви на суспільну опіку. В серпні членки Відділу брали участь в Дні Союзянки на "Союзівці"; рівнож брали чисельну участь у Всенародній Маніфестації в Нью-Йорку. Ширші сходи 16-го жовтня були присвячені світлій пам'яті Олени Теліги — 70-літтю з дня народин і 35-літтю її героїської смерті. Культурно-освітня референтка прочитала гарно опрацьовану доповідь. Традиційна осіння забава 5-го листопада пройшла з великим успіхом. Королевою забави вибрано Галину Гаврилюк. Хор 71-го Відділу брав участь у Листопадовій Академії в місцевій громаді. На ширших сходах 20-го листопада культурно-освітня референтка прочитала спогад Ганни Дмитерко-Ратич "листопадові міркування". Відділ брав участь 4-го грудня у "Веселому Вечорі" Округної Управи Нью-Йорку, під час якого Євгенія Рубчак відчитала 4 гуморески.

Найбільш успішною імпрезою був концерт колядок і щедрівок 11-го грудня під диригентурою інж. Дмитра Олійника. Хор виконав програму концерту дуже вдало. Членки удекорували сцену у вигляді української хати на Свят-Вечір. В першій половині концерту культурно-освітня референтка виступила з доповіддю про різдвяні звичаї і колядки. В другій половині концерту Євгенія Рубчак виконала рецитацію вірша Богдана Лепкого "На Свят-Вечір". Концерт закінчено колядою "Тиха Ніч", а голова Відділу Галина Білик, при мурмуранді "Тиха Ніч", закрила свято, дякуючи всім присутнім. При цій нагоді, членки хору, висловлюють щру подяку своєму диригентові за його безкорисний труд.

Вислано 8 пачок до Бразилії. Двом ученицям у Бразилії признано

стипендії. Відділ продовжує допомогу "Бабусі" у Франції. Від червня до грудня 1977 р. продано 5 цеглин на Український Музей. Річні збори відбулись 15-го січня 1978 р. Це 20-ті з черги збори Відділу.

22-го січня 1978 р. відбулися засідання управи, намічено план праці на біжучий рік. 19-го лютого 5 делегаток і голова брали участь у загальних зборах Округної Управи. Одна членка Відділу увійшла до управи.

На ширших сходах 26-го лютого в заступстві Євгенії Рубчак. Ніна Ковбаснюк відчитала статтю про українську акторку Ганну Совачеву.

Відділ вирівняв усі зобов'язання до Централі, Музею і Округної Управи. Річний дохід 71-го Відділу 3,268.71 дол., розхід 1,984.45 дол. Сальдо на 1-го січня 1978 р. — 1,284.26 дол.

Катерина Коць
пресова референтка

82-ИЙ ВІДДІЛ СУА, НЬЮ-ЙОРК, Н.Й.

(червень 1977 — березень 1978)

У звіттовому часі відбулося 9 сходин управи і 6 ширших сходин з програмами.

1. 27-го листопада 1977 — на ширші сходи була запрошена культурно-освітня референтка Округної Управи Олена Процюк з доповіддю "Правильне харчування".

2. 13-го січня 1978 р. відбулося закінчення курсів модерних і сальонових танців під мистецьким проводом Роми Прийми-Богачевської. Це закінчення відбулося у формі забави "Маланка для dorостаючої молоді".

Курси, які організує виховна референтка Відділу Дора Бриттан, уже ввійшли в традицію Відділу і будемо їх продовжувати.

3. 15-го січня 1978 р. відбулася просфора "Святочні сходи" (з родинами) — з легкою програмою, у якій взяли участь членки Відділу: Ірена Іванчишин — культурно-освітня референтка, Юлія Дашко з старосвітськими різдвяними віншуваннями. Наша членка — письменниця Іванна Савицька тим разом виступила на весело: "Пізній св. Миколай" з

дарунками для управи і членок Відділу. Дотепно, оригінально, працює і коштовно Скажу коротко від нас усіх: **Пані Іванко, дякуємо!**

4. Ширші сходи присвячені теперішнім жінкам поеткам-героїням, відбулися 12 березня на підставі книжки "Нескорений Дух".

Членка "Молодої Музи" Марта Зелік відчитала кілька поезій. Слово про поеток дбайливо опрацювала Ірена Іванчишин культурно-освітня референтка Відділу.

5. 12-го березня 1978 р. на ширші сходи запрошено д-ра І. Чолгана з доповіддю: "Як переживати тяжку".

На цих сходах зібрано підписи і вислано листа до Вашингтону до Джана Райнгардта у справі оборони української мови.

Під час різдвяної виставки в Українському Музеї Відділ влаштував традиційний свят-вечірний стіл.

Приєднано 4 нових членів для Українського Музею.

Референтка суспільної опіки Марія Васьків вислала за звітний час 26 пачок до Бразилії й Європи та стипендію для теолога в Бразилії. Готівкою вислано допомоги на суму 200 дол.

Відділ вив'язався з усіх зобов'язань до Централі та Округної Управи.

О. Гентіш
пресова референтка

83-ИЙ ВІДДІЛ СУА, НЬЮ-ЙОРК, Н. Й.

Хроніка Відділу охоплює час від травня 1977 р. до квітня 1978 р. Відділ очолювала до грудня м. р. Ірина Мокривська, а від грудня Анна Рак. Праця Відділу проходила успішно і, як і до тепер, звертаючи найбільшу увагу на працю для дітей і української громади. Відділ провадить світличку для дітей, в якій цього року навчається 16 дітей. Опікункою від Відділу була Іна Соломон, тепер є Христя Маєвська. Вчителькою у світличці є членка 1-го Відділу СУА Євгенія Вацик, а допомагає їй доня нашої членки Марта Лопатинська.

При Відділі існує Ляльковий театр під проводом Ольги Гаєцької, який саме підготував нову виставку-казку І. Багряного "Казка про лелек і Павлика мандрівника".

Голова 83 Відділу Анна Рак

Управа Відділу плянує працю так, щоб вона була і корисна і рівночасно, щоб давала членкам Відділу нагоду побувати у своєму товаристві, живитись та тим самим з більшою охотою виконувати свої обов'язки.

1977 рік

Травень — Ширші сходи́ни Відділу з доповідями Тані Тершаковець про йогу та Олени Процюк про правильне харчування.

Червень — спільні відвідини виставки "Кінг енд Ай" на Бродвею.

Вересень — проголошення вписів до світлички, ширші сходи́ни для поладження організаційних справ.

Жовтень — на ширші сходи́ни Відділу запрошено мистця Рема Багаутдина, який незвичайно цікаво розповів про свою втечу зі Советського Союзу. Влаштовано традиційну вже "Гарбузову вечірку".

Листопад — Ширші сходи́ни Відділу з доповіддю д-ра Богдана Кекіша на тему: "Інвестиції та економія", Влаштовано ярмарок.

Грудень — відбулися загальні збори Відділу, на яких вибрано нову управу.

1978 рік

Січень — Ширші сходи́ни для передачі діловодства, уложення пляну праці. 15-го січня влаштовано традиційну "Ялинку" для дітей, під проводом імпрезової референтки Варки Бачинської.

Лютий — товариські сходи́ни з темою "Хапай-мішок". Це приємні товариські сходи́ни членок, де всі взаємно обдаровуються дрібничками зложеними до спільного мішка.

Березень — Ширші сходи́ни з доповіддю археолога Аркадія Коцибали на тему: "Грецька колоні-

зація побережжя Чорного моря" — з прозірками.

Квітень — організаційні справи.

Відділ щедро жертвує зароблені гроші на важливі цілі; зложено на Український Музей 1.000.00 дол., уфундовано табори пластунові і сумівцеві, удержуємо стипендистку у Бразилії тощо.

89-ИЙ ВІДДІЛ СУА, КЕРГОНКСОН Н. Й.

(Звіт за час від 1 липня 1977 — до 1 березня 1978)

У звіттовому часі Відділ начисляє 47 членок. Вакаційна перерва тривала тільки один місяць, бо вже в серпні відбулися ширші сходи́ни Відділу. У серпні відбувся "День Союзянки" Окружної Управи Нью-Йорк на "Союзівці". Традиційним звичаєм наш Відділ був господарем. Членки Відділу приготували буфет, яким угощали наших гостей.

Запляновано продовжувати ведення суботньої Школи Українознавства, яка є під опікою Відділу. Рішено також, щоб Відділ став членом Українського Музею

У вересні виїхала з Кергонксону наша почесна членка Наталія Ходновська, яку прощала голова Відділу в імені усіх членок. На ширших сходи́нах культурно-освітня референтка прочитала реферат про султаншу Роксолану.

В жовтні заплановано і проведено випродаж уживаних речей і солодкого печива. Дохід призначено на цілі суспільної опіки. На сходи́нах відчитано гуморески Іванни Савицької.

В листопаді спільна світлина членок до Конвенційної Книги. На сходи́нах відчитано реферат "Листопадовий Зрив". В День Подяки влаштовано традиційну забаву, яка завдяки співпраці усіх членок пройшла з великим успіхом.

В грудні заходом Школи Українознавства влаштовано гостину св. Миколая для дітвори і поставлено сценку "Сон Свят-миколаївської Ночі" під проводом культурно-освітньої референтки і заразом управительки школи Олімпії Васьків.

Голова Відділу Оксана Ленець з донею Лідою фахово і по мистецьки

приготували й передали радіову святочну різдвяну програму. Кошти програми вже другий рік оплачує наш Відділ.

1978 р.

В січні відбулися ширші сходи́ни, на яких приготовано програму загальних зборів. По діловій частині господарські референтки приготували гостину — Свят-Вечір для членок. В приємній атмосфері закінчено сходи́ни.

В лютім відбулися загальні збори Відділу, на яких вибрано нову управу. Приєднано одну членку Ульяну Зарічну, яка теж стала передплатницею "Нашого Життя". Приєднано ще одну спонзорку Марію Тхір для стипендистки в Бразилії.

На перших сходи́нах нової управи намічено плян праці на біжучий рік.

У звіттовому часі референтки суспільної опіки вислали одягову посилку до Бразилії і готівку на викуп посилки. Відвідують хворих вдома і в шпиталях. Коли заходить потреба, Відділ співпрацює з іншими організаціями.

Емілія Ренер
пресова референтка

103-ИЙ ВІДДІЛ СУА ІМ. ОЛЕНИ ТЕЛІГИ, ГЕМПСТЕД, Н. Й.

(Звіт за час від червня 1977 до березня 1978).

Відділ начисляє 25 членок, з них 15 передплачують "Наше Життя". У звіттовому часі відбуто 13 ширших і 3 засідання управи. На сходи́нах відчитувано обіжники з Централі й Окружної Управи, поладжувано їх та намічувано працю Відділу. Також запізнавано членок з працею Українського Музею в Нью-Йорку, який відідало багато наших членок з нагоди виставок у ньому. Для поширення відомостей про Музей закуплено там для розпродажу деяку скількість Альбомів Української Кераміки.

Голова Відділу О. Курчак дала доповідь про патронку Відділу Олену Телігу. Під час доповіді Іванна Солтис рецитувала твори поетки, Друга доповідь голови була про складові організації СФУЖО. Одні сходи́ни були присвячені обговоренню різдвяних та великодніх звичаїв.

Членки Відділу брали участь у маніфестаціях в обороні українських політичних в'язнів та в голодовій

маніфестації в Нью-Йорку. Відділ вислав протест до Державної Інформаційної Агенції проти московської мови в брошурі про американську сільсько-господарську виставку у Києві 1978 р.

Відділ влаштував виставку українського народного мистецтва в Айзенгавер Парку з показом техніки вишивання та писання писанок, що його демонстрували доні наших членок: Лідія Солтис і Андрійка Погорецька. Другу виставку влаштував Відділ у Гіксвілі на міжнародному фестивалі і там дістав перше місце за вишиту подушку нашої членки Євгенії Кульпаки. Також влаштовувано виставки народного мистецтва в публічних бібліотеках довколишніх місцевостей. Виставками займалася пані: З. Зарицька, І. Солтис і О. Дацків.

Старанням господарської референтки Відділ влаштував під проводом Стефанії Саґатової два святочні базари та продаж печива.

В грудні відбувся заходами Відділу Андріївський вечір, що його підготувала талановита імпрезова референтка Христя Подолук.

Відділ закупив пів сторінки на привіт в Конвенційній Книзі США 1978, зібрав декілька оголошень до тієї книги від місцевих організацій, уфундував стипендію для студента (ки) в Бразилії та вислав кілька пачок з уживаним одягом до Бразилії і Аргентини, перевів грошеву збірку на будову української відпустової оселі "Почаїв" в Люрді, Франція. зібрану суму преслиано на руки о. Прийми.

Відділ став членом Українського Музею з вкладкою 100 дол. річно. Відділ є членом місцевої клітинки УККА.

Всі свої фінансові зобов'язання супроти Централі Відділ виповнив.

Останні загальні збори Відділу відбулися 26 лютого 1978 р.

Параскевія Шпачинська
пресова референтка

104-ий Відділ США Нью-Йорк

(Звітний час від липня 1977 р. до березня 1978 р.)

Кожна членка старається приєднати хоч одну нову членку. Під час товариських зустрічей запрошували дівчат вступити до США. На жаль, цього року не було задовільного успіху.

В серпні 1977 р. членки взяли

участь у фестивалі, який відбувся на Робітничому Союзі у Глен Спей, показуючи українські історичні строї, що є власністю 64 Відділу США. Два дні членки моделювали строї. Публіка прихильно прийняла цю точку.

Восени Відділ взяв участь у щорічній параді на П'ятій Авеню в Нью-Йорку. В жовтні Відділ влаштував осінню забаву при звуках оркестри "Рушничок". Прибуло коло 400 осіб. Також восени членки помагали при відкритті нової виставки в Музеї. За останній рік принаймні 3 членки працювали і дальше працюють постійно або частинно в Музеї. Інші беруть участь по можності.

17 грудня Відділ відбув свій традиційний Андріївський Вечір.

Дев'ять загальні збори відбулися 5 лютого. Ново-вибрана голова Марія Анна Кадил'як, заступниця Марія Гарайда. Першою більшою імпрезою була запущена забава, яка відбулася 4 березня. Грапа оркестра "Темпо".

Відділ планує продовжувати свою працю в суспільстві й у приєднанні нових членок.

Оксана Куйбіда
пресова референтка

105-ий ВІДДІЛ США ІМ. ЛЕСІ УКРАЇНКИ, СТЕТЕН АЙЛЕНД (від червня 1977 до березня 1978)

Ширші сходи́ни відбуваються раз у місяць. Сходи́ни управи відбуваються залежно від потреби актуальних справ.

Відділ влаштував такі імпрези для громадянства:

Ми взяли участь у делегації до садника Нью-Йорку в справі підписання Проклямації дня 22 січня 1978 р. днем проголошення української держави.

1) Заходом Відділу відбувся святочний концерт, в якому взяли участь: адв. У. Германюк — доповідь; оркестра бандуристів під проводом Ю. Юркевича; В. Левінська — деклямація; гурток дітей при парафії під проводом імпрезової референтки Відділу В. Левінської виконав збірні деклямації, а на закінчення концерту інсценізацію "Україна".

2-га імпреза: Святочні сходи́ни з нагоди 86-их уродин і 15-ліття повороту зі заслання Блаженнішого Патріярха Йосифа. Доповідь виголосив маестро Михайло Мороз. Сходи́ни відбулися з великим

моральним успіхом.

3) Д-р Ія Клим, голова Контрольної Комісії, відчитала дуже цікаву доповідь п. з. "Психіатрія".

4) Показ різдвяних і великодніх страв та печива.

5) Двічі висвітлювано прозорки з подорожі по Україні. Пояснювала В. Левінська і В. Геймур.

Імпрези, в яких Відділ брав участь:

День Союзянки: у програмі цього дня взяла участь наша наймолодша членка Елена Геймур, яка виконала на фортепіані один твір і відспівала кілька пісень. Публіка прийняла її виступ дуже тепло. Елена Геймур є студенткою музичної школи "Manhattan School of Music", де отримала диплом Bachelor of Music і тепер приготується до диплому Master Degree. Одночасно вона продовжує навчання співу в маестра Pasavale Rubino.

Відділ брав участь у маніфестації в обороні прав людини.

Наші Союзянки влаштували "Веселий вечір" з нагоди золотого ювілею 50-ліття подружжя всіми любленої господарської референтки Теклі Кінаш. Вечір пройшов у веселій і дружній атмосфері при чаю та солодким печиві. Ювілятам вручено подарунок.

Суспільна праця у Відділі:

1) Членки відвідують хворих у шпиталях і домах для старших, як також полагоджують їхні конечні справи.

2) Вислали посилки до Бразилії для Сиротинця і Дому для старших.

3) Членки А. Телішевська, Р. Рейні і М. Геба передплачують для Бабусі журнал "Наше Життя".

Відділ вирівняв усі зобов'язання супроти Централі і Окружної Управи.

Вишили ляльку до музею (стрій села Журавно, біля Львова).

До крамнички музею союзянки подарували вишивки, різьбу й кераміку.

Усі членки передплачують "Наше Життя".

Придбали 4 оголошення до Конвенційної книги. Голова і референтки брали участь у сходи́нах Окружної Управи.

Марія Левицька
голова

ХРОНІКА ОКРУГИ НЬО ДЖЕРЗІ

ОКРУЖНА УПРАВА, НЬО ДЖЕРЗІ

Кожна Конвенція, це добра нагода переглянути діяльність, протоколи і стан членства в Окрузі. При цій роботі зродилася думка відзначити всіх голів Відділів Округи, влаштувавши вечір в їх пошану. Членка не попадає приладково на становище голови. Її активність на інших постах, працьовитість і хист відомі звичайно з інших діловодств, які вона у Відділі чи в Окрузі вела. Голова свідомо бере на себе відповідальність за діяльність Відділу, за зобов'язання до Головної Управи, за співпрацю між членками. Відповідальність велика, праця теж. Та мимо всього знаходяться одиниці, що це навантаження приймають. Влаштування вечора вимагало пильної підготовки: і від Окружної Управи й від Відділів. Треба було перевірити протоколярні книжки, звіти, виписати хронологічно всіх членок на пості голови. Треба було нав'язати листовний зв'язок із поодинокими особами. Головна Управа відгукнулася на наш почин і на вечір прибула голова СУА Іванна Рожанковська. Канцелярія СУА послужила поміччю у виданні відзначень. Окружна Управа збрала знімки з діяльності Відділів і виготовила монтаж прозірок із відповідними поясненнями.

Таким чином Окружна Управа (це дослівно праця цілої Управи!) кинула жмут світла в минувшину і в цей спосіб відтворила довголітню працю Округи в цілості. Лишилися опрацьовані списки, знімки і протокол. В цьому нашому звіті ми рішилися подати до відома членок прізвища голів Відділів, відмічуючи дату заснування Відділу.

Відділ 24 — 1932 р.: А. Гнатюк, О. Граб І. Левицька, Л. Вальчик. Відділ 28 — 1932 р.: Пелагія Кучкуда, М. Настюк, Анна Настюк, Софія Андрушків, Ольга Муссаковська, Степанія Карапінка, Ефрозина Мартинець, Лідія Гладка, Ольга Цар. Відділ 65 — 1955 р.: Анна Ратич (почесна членка), Софія Микитка, Софія Котис, Дарія Оріховська, Катерина Кузів, Євгенія Милан, Наталія Головінська, Наталія Павлишин, Ярослава Грабович. Відділ 67 — 1956 р.: Ольга Грицай, Марія Гелета, Франя Стек, Анастасія Ковалюк, Анна

Боралецька, Ірина Шнабель, Розалія Науменко. Відділ 70 — 1957 р.: Ірина Свистун, Марія Химинець, Марія Стефанів, Катерина Бук, Галина Бобеляк, Олена Площанська, Олександр Мочула, Лідія Козак, Олеся Порохняк. Відділ 61 — 1960 р.: Йосипа Блюй, Марія Сухарська, Оксана Ключас, Галина Гураль, Ірина Біленька, Олена Киса, Зіна Ференц, Софія Онуфрик, Ярослава Мулик, Марія Грицковян, Анна Косоноцька. Відділ 86 — 1964 р.: Наталія Змий, Анна Твардовська, Оксана Стеранка, Марія Полянська, Люба Лапичак, Ляриса Пенцак, Софія Темницька, Мирослава Граб, Наталія Клапичак, Наталія Іванчук. Відділ 92 — 1976 р.: Марія Пилат, Параня Матіїв, Степанія Гаврилюк, Таня Рішко, Мирослава Сіра. Відділ 32 — 1967 р.: О. Савчак, Д. Лозовий, Марія Рогавська, Ольга Смух. Відділ 100 — 1967 р.: Євгенія Федак, Розалія Теребецька, Іванна Рачинська, Юлія Гнатівська. Відділ 45 — 1967 р.: Анна Федун, Оксана Бокало, Галина Магмет, Ярослава Василяк, Марія Бокало, Ольга Шевчук, Марія Олійник, Єлисавета Яцусь. Відділ 18 — 1969 р.: Каміля Смородська, Євгенія Цікало, Ольга Ставнича, Оксана Бук, Ліда Крамарчук, Зірка Береза. Відділ 75 — 1973 р.: Ольга Понось, Таїса Рак-Бравн, Ірина Фенчак, Лідія Бойко, Божена Сигалів.

Окружна Управа в Нью Джерзі повстала 1959 р. Головами Окружних Управ були: бл. п. Олена Гординська (1959-61), Ольга Граб (1961), Ольга Салук (1961-65), Ірина Левицька (1965-1968), Дора Рак (1968-69), Ірина Кіндрачук (1969-73), Надія Бігун (1973), Ольга Цар (1974), Ольга Гнатейко (1975-77)

18-Й ВІДДІЛ СУА ІМ. МАРКА ВОВЧКА, ПАССЕЙК, Н. ДЖ.

За час від червня 1977 р. до березня 1978 р.

Відділ улаштував такі імпрези:

1) Відділ брав участь в українському фестивалі в парку в Пассейку в вересні 1977 р. Там ми продавали вареники, голубці та печиво. Цілий Відділ причинився до успіху імпрези.

30 жовтня відбулася вже традиційна в нас дитяча забава — костюмівка. Під керівництвом Д. Фарміги всі діти мали дуже гарні заняття. Також показано на сцені уривок із "Лиса Микити" постановки Д. Колатало. Буфетом займалася Д. Рудакевич. З огляду на брак дітей Відділ вперше від 1970 р. не міг провадити світлички.

Турбує це тим більше, бо не знати, чи справді брак малих дітей, чи замале зацікавлення батьків. Твердо віримо, що світлички, молодечі організації та рідна школа причиняються до виховання дитини в українському дусі та збуджують любов до України.

5 грудня Відділ влаштував великий та різноманітний різдвяний базар, який координувала Г. Лойко. Хоч багато праці вложено у підготовку, дохід був великий.

11 березня 1978 р. Відділ УККА Пассейк-Берген улаштував свято-поклін Шевченкові. За програму відповідали 70-ий і 18-ий Відділи. З. Береза у гарній співпраці з Л. Порохняк підготували цікавий мистецький концерт. Участь брали: Студія Мистецького слова Л. Крушельницької, квінтет бандуристів — Єлизабет та місцеві виконавці І. Шраменко і С. Черненко.

Присутність на сходинах досить слаба. Тягар праці паде все на тих самих. Заохочую усіх членок 18 Відділу присвятити трошки часу і праці для своєї жіночої організації. Більшість із нас думає, що громада повинна підтримувати імпрези, які організує СУА. Буде велике задоволення для нас усіх, а користь тим, що до нас прийдуть.

Зірка Береза
голова

28 ВІДДІЛ СУА, НЬОАРК, Н. ДЖ.

В грудні 1977 р. відзначили ми 45-ліття Відділу "Бенкетом без бенкету" За померлих жертвували ми Службу Божу і панахиду. В день бенкету відправлено молебень за членок Відділу. Нашою ціллю було зібрати 1000 дол. на Український Музей. Бажану суму ми здобули з розпродажу білетів і передали для Музею, а тим самим стали його меценатом. Бенкет і його програма були скромні. Голова Відділу Ольга Муссаковська відкрила свято. За головним столом засіли членки-засновниці і бувші голови Відділу. Заступниця голови Надія Бігун відчитала прізвища померлих членок, яких пам'ять вшановано повстанням з місць і однохвилинною мовчанкою. Історію Відділу, яку опрацювала культурно-освітня референтка Марія Герус, прочитала імпрезова референтка Валя Калин-Магмет. В'язанку

пісень відспівали Іванна Кононів і Валя Калинин-Магмет. Описля відзначено 25-літніх активних членок срібними медалями, активних від 5 років до 24 — грамотою, а деяких вирізненням. Щоб роздобути фонди на цілі Відділу, влаштували ми "китайську льотерію" і продаж печива. На 16-го квітня заплановано авторський вечір письменниці Дарії Ярославської, яка є членкою нашого Відділу. Відділ відбуває щомісячні ширші сходи́ни з інтересною програмою. Ми заслухали корисний і цікавий реферат Надії Бігун про бактерії і дезинфектори в грудні відбули святочні сходи́ни з колядками. Вшанували теж Жінок-Героїнь і великого генія Тараса Шевченка. 10-го квітня ми запросили громадянство на цікаву й актуальну доповідь адвоката Нестора Олесницького про завіщання.

Суспільна опіка Відділу придбала 16 стипендій для студуючої молоді поза межами Америки. Висилає пакунки з одягом до Європи, книжки і журнали до Бразилії. Дає поміч бабусям і відвідує хворих у шпиталях.

На імпрезі Окружної Управи "День Союзянки" ми мали свій стіл з виробами українського народнього мистецтва. Відділ розпродав цеглини на суму 2700 дол. Ми замовили одну сторінку в Конвенційній книзі з таким змістом: допис про мистецьку виставку, яку зорганізувала наша членка Ліда Гладка в Ньюарському Музеї з нагоди 200-річчя Америки і 100-ліття нашого поселення, важливіші події нашого Відділу і долучили знімок світлички, якою Відділ опікується 12 літ. Членки взяли участь у маніфестації в обороні прав людини, яка відбулася 18-го вересня 1977 р. Ми вислали лист з протестом в справі брошури, яку видали американці російською мовою на господарській виставі в столиці України.

Наталія Загайкевич
пресова референтка

61 ВІДДІЛ СУА, ВИПАНИ, Н. ДЖ.

Загальні збори Відділу відбулися 26 січня 1978 р., на яких вибрано нову управу. Головою Відділу стала С. Мулик. Праця Відділу спрямована найбільше на поширювання знання про Україну між чужинцями та на працю і на збільшення нашої світлички.

Стараємося якнайбільше допомогти Українському Музеєві та журналові "Наше Життя".

З головних подій, які відбулися в нашому Відділі у минулому році були: вечір, присвячений творчості маєстра Якова Гніздовського; діти світлички разом зі школою українознавства відсвяткували св. Миколая та свято Шевченка.

Відбулися великодні виставки у публічних школах та бібліотеках.

У квітні був влаштований великодній базар.

На місячних сходи́нах майже завжди читається реферати, приготувані членками або запрошеними гістьми.

Треба згадати, що при Відділі від минулого року існує курс танців, яким керує членка Г. Косановська.

Відділ брав участь майже в усіх імпрезах, влаштованих Окружною Управою. Три наші членки належать до Конвенційного Комітету XVIII Конвенції СУА.

Секретарка Відділу

65-ИЙ ВІДДІЛ СУА, НЬЮ БРАНСВІК, Н. ДЖ.

(Від початку червня до грудня 1977 року)

В минулому звітному році подано звіт праці Відділу до кінця травня 1977 року. За останніх 6 місяців Відділ намітив провадити працю: культурно-освітню, також і в англомовному світі, тримати тісний зв'язок з Окружною Управою і вести суспільну опіку. Відділ начисляє 28 членок, хоч не всі активні, то з малою горсткою охочих, довершуємо багато. Організуємо відчити, літературні вечори, мистецькі імпрези, даючи нашій громаді нагоду зустрітиса і приємно провести вечір. Працю Відділу у звітному часі координувала голова Ярослава Грабович. В червні відсвятковано День Батька богослуженням в церкві, і роздачю "квітки" батькам.

6-го червня на сходи́нах Окружної Управи під кличем "Пізнаймо себе" з доповіддю д-ра Б. Цимбалістого, були присутні: членки Анна Дмитерко-Ратич, д-р Іванна Ратич, Марта Цимбаліста, д-р Я. Грабович і Слава Букачевська.

4-го липня Відділ зорганізував виставку українського народнього мистецтва в так зв. "старому місті". Український стіл, як все, був центром уваги. Координатор — референтка зв'язків з англомовним світом Т. Кузів.

18-го вересня членки Відділу взяли участь в українській демонстрації в Нью Йорку.

25-го вересня Відділ брав участь у цілоденній імпрезі "День Союзянки". Показано праці членок, а їх мистецьку руку зауважувалося в розміщенні цих праць. Кераміка Лесі Ощудляк, вишивки Віри Ровенко, картини д-р Я. Грабович. Печиво приготували Н. Головінська, О. Городецька і д-р І. Ратич.

23-го жовтня відбувся літературний авторський вечір Уляни Любович, редакторки "Нашого Життя". Присутні заслухали спогадів авторки зі заслання, і мали змогу набути її книжку "Розкажу вам про Казахстан". Вечором проводила М. Цимбаліста.

16-го жовтня 4 особи взяли участь у пресовій конференції при Окружній Управі: Анна Дмитерко-Ратич, д-р І. Ратич, д-р Я. Грабович і пресова референтка Я. Букачевська.

26-го жовтня Відділ був заступлений на сходи́нах Окружної Управи членками: Тамарою Панкевич і д-р І. Ратич.

6-го листопада відбулася виставка картин мистця Тараса Шумиловича. Відвідувачі запізналися з графічними працями мистця — нашими старими дерев'яними церквами і дзвіницями.

12-го листопада Відділ був заступлений на з'їзді культурно-освітніх референток членками: М. Цимбалістою і д-р І. Ратич.

7-го грудня на звичайні сходи́ни Окружної Управи їздили: голова Відділу д-р Я. Грабович і д-р І. Ратич.

11-го грудня Відділ закінчив працю загальними річними зборами. Головою Відділу вибрано Н. Головінську.

65-ий Відділ СУА тісно співпрацює з Окружною Управою Нью-Джерзі, членка д-р Іванна Ратич є першою заступницею голови. Вповні виконав свої фінансові зобов'язання до Централі.

Суспільна опіка — праця проявляється так: збірка на суспільну опіку до

75 Відділ СУА в Ньюарку. Сидять зліва Х. Сенежак — секретарка, О. Гнатейко — голова Округу Нью Джерсі, Б. Сигалів — голова Відділу, Т. Брови — заступниця голови, Л. Бойко.

Branch 75 in Newark, Sitting from left: Ch. Senezhak- secretary, O. Hnateiko — Regional council chairman, B. Syhaliv - Branch president T. Browi vice president L. Boiko.

Централі 173 дол., удержання "бабусі", двох стипендісток (Т. Панкевич і М. Цимбаліста) висилка пачок до Бразилії, відвідування хворих членок. Членки також висилають посилки приватно потребуючим поза межі Америки, бо фінансовий стан Відділу на це не дозволяє. Відділ поцікавився чи міська бібліотека і Ратгерський Університет є в посіданні енциклопедії українознавства англійською мовою.

Ярослава Букачевська
пресова референтка

70-ий ВІДДІЛ СУА ім. ВІРИ БАБЕНКО, ПАССЕЙК, Н.ЛЖ.

Після перевиборів, які відбулися 5-го лютого 1978 р. Відділ розпочав свою діяльність влаштуванням просфори для Клубу Старшого Громадянства спільно із 18-им Відділом. Пластом та СУМА.

В лютому пресова референтка Марійка Мартинюк наладнала зв'язки з Клубом Американського Жіноцтва, який приділив 50 дол. суспільній опіці нашого Відділу.

В березні культурно-освітня референтка Ірина Шраменко виголосила доповідь у 86-му Відділі на тему "Письменники про Тараса Шевченка."

На звернення місцевої клітини УККА голова Відділу Олесь Порохняк, культурно-освітня референтка Ірина Шраменко та голова 18-го Відділу зайнялися влаштуванням Шевченківської академії. На других ширших сходинах

у березні Відділ вирішив стати меценатом Музею.

У великодньому сезоні голова Олесь Порохняк висвітлила прозорки з доповіддю про обрядове печиво в 70-му і 18-му Відділах в Клубі Старшого Громадянства в Пассейку.

10-го травня культурно-освітня референтка Шраменко підготувала програму для вшанування матерів. В програмі взяли участь: Марія Бакалець та студентки Катруся Панченко і Дарця Бакалець.

Марійка Мартинюк
пресова референтка

75-ий ВІДДІЛ, НЬЮАРК, Н. ДЖ.

Сходини Відділу мають все заплановану програму, щоб зацікавити своїх членок. Молоді членки цікавляться народним мистецтвом і є активні в політичних зв'язках.

Відділ брав участь в "Українському фестивалі" стейту Нью-Джерсі і влаштував у двох бібліотеках в Мейплевуд виставки писанок і народного мистецтва.

Наша найбільша заслуга, це новозасноване "Бюро Суспільної опіки" для старших громадян. 1 січня минув рік, коли Відділ взявся за велике завдання, а саме дати поміч і опіку старшим громадянам. До цієї акції Відділ поставився дуже серйозно і фахово.

Внесено до Федерального Уряду аплікацію на "Action mini-grant" для

придільнення фондів. В лютому 1977 призначено Відділові 2000 дол. на проект. 15 травня м. р. відбулося відкриття "Інформативного Бюро" для старших громадян Ньюарку, Ірвінгтону й околиці. Чотири рази на тиждень бюро давало фахові поради в справі соціального забезпечення, медичної допомоги і закупу ліків.

В міру потреби союзнянки довозили сеньйорів до американських допомогівих агенцій і були перекладачами. Збирали потрібні матеріали, фахово їх перекладали і друкували для загального розповсюдження.

Тому що подібну харитативну акцію вів комітет при церкві св. Івана Христителя, рішено об'єднати сили для спільної дії під назвою "Українське Бюро Суспільної Опіки" при згаданій церкві.

Членки чергуються урядуванням в понеділок і середу від год. 12-3-ої. "Бюро Суспільної Опіки" запрошує фахових доповідачів, влаштовує цілоденні поїздки, спільні святкування, напр. День Подяки, різдвяну зустріч. Раз на місяць відзначає спільні уродини.

Постійні урядовці цієї суспільної клітини: Таїса Рак-Бровн, Іванна Бульба Олесницька, Божена Сигалів. Допомагаючі членки: Віра Бекесевич, Ліда Бойко, Барбара Гарасим, Софія Ленг, Галя Мандзій, Марія Онишкевич, Марія Вільшинська.

86 ВІДДІЛ СУА, НЬЮАРК, Н. ДЖ.

Відділ начисляє 52 членки, в тому числі вітає 10 нових членок, які вступили в ряди нашої організації.

Відділ виявив активну діяльність в обороні українських в'язнів, пишучи велике число листів до президента, конгресменів, сенаторів та політичних діячів США. Цією акцією займалася заступниця голови Б. Ольшанівська. Відділ влаштував дві успішні імпрези: "показ футер", за котру відповідали імпрезова референтка М. Граб і

культурно-освітня Л. Гайдучок та різдвяний базар, що вже увійшов у традицію Відділу. Базарем займалася голова Н. Іванчук з поміччю всіх членок Відділу. З доходу з цих імпрез Відділ зложив 500 дол. на Український Музей, 200 дол. на політичних в'язнів, 100 на Запасний Фонд і 50 на Пресовий Фонд "Нашого Життя" та 100 дол. на церкву св. Івана Христителя. Відділ є спонзором стипендистки і членом Українського Музею, здекларувавши стати його меценатом. Референтка суспільної опіки І. Лапичак по відвідинах Польщі поділилася із членками про долю

наших людей, а особливо про потребу допоміти українським монахиням. Відділ поспішив з негайною поміччю, виславши кілька харчових пакунків. В травні Відділ заплянував доповідь для ширшого громадянства о. д-р Юрія Шумовського на тему: "Доісторичне мистецтво — його розвій і трипільська культура". Ранньою осінню запланована уже традиційна "кольорама" для дітей від 6-14 року життя.

Ольга Гнатейко
пресова референтка

92-ИЙ ВІДДІЛ ІМ. ОЛЬГИ БАСАРАБ, МЕНВІЛ

Членки 92 Відділу, Мелвіл під час Дня Союзянки. Справа: Степанія Ландвійт, Тетяна Рішко, Степанія Гаврилюк, Марія Демчишин. Колач спекла Прісія Яцук (неприсутня)

Members of Br. 92, Melville, during "Soyuzianka Day". From left: Stepania Landvijt Tetiana Rishko, Stepania Hawryliuk, Maria Demchyshyn. Kolach was baked by Prisia Yatsuk (not present).

1977 р. був ювілейним роком 10-ліття існування нашого Відділу. Цю нагоду ми відсвяткували культурною програмою і бенкетом.

Другою важливою подією було вплатавання 1000 дол. Музеєві СУА. Це поставило нас в ряди його меценатів.

Для розваги членок відбулися такі імпрези:

1) Стіби і взори в українській вишивці — доповідь з прозірками. 2) Недавня подорож по Україні — доповідь з прозірками для членок і гостей. 3) Чому треба піддержувати українські студії в Гарварді — доповідь. 4) "Життя після життя" — доповідь. 5) Групова поїздка на п'єсу "Хустка Вероніки". 6) Групова поїздка до Музею СУА в Нью-Йорку.

Щоб придбати фонди на потреби Відділу, членки печуть і продають печиво, організують поїздки та ходять колядувати.

В організації є велика співпраця і жертвенність, тому вдається здійснити наші плянування.

Відділ не має свого приміщення. Сходини відбуваються по приватних домах членок.

Леся Борц
секретарка

100 ВІДДІЛ СУА, КАРТЕРЕТ, Н. ДЖ.

На загальних зборах Відділу 12 грудня 1976 р. переобрану управу в цілості, крім голови. Головою стала Розалія Теребецька. Відділ начисляє 18 членок. Сходини відбувалися щомісяця, крім вакаційного часу. В січні відсвятковано традиційний Свят Вечір, в лютому на ширших сходинах вшановано рефератом пам'ять Ольги Басараб. Для придбання фондів членки Відділу пекли й продавали печиво. В червні наш повіт святкував 200-ліття Америки; ми мали виставку українського мистецтва, що була найгарніша з-поміж усіх етнічних груп. Під

час імпрези продавано українські страви. В "Дні Союзянки" Округи взяла участь більша група членок. 25 вересня Картерет святкував 200-ліття. Відділ знову мав виставку, за яку дістав першу нагороду. Членки їздили зорганізовано на демонстрацію в обороні прав людини до Нью-Йорку. Заходом голови Ю. Гнатовської придбано два томи Української Енциклопедії до місцевої бібліотеки, як також 2 книжки "Смолоскипу" передано до місцевої бібліотеки.

Відділ співпрацює з місцевим Відділом УККА, як напр. святкування 22 Січня і спільна світлина з місцевим урядом. Відділ все заступлений на сходинах УККА.

Наші імпрези й сходини відбуваються у церковній залі.

Марія Васічко
секретарка

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

ЗГАДКА ПРО СЛ. П. ОЛЕНУ КЕНТРЖИНСЬКУ

Дня 30 жовтня 1977 р. відійшла у вічність сл. п. Олена Кентржинська, з дому Орловська, що проживала останній період свого життя у Швеції, коло Штокгольму у м. Сольна. Поселення наше там невелике, тож немає там українських організацій, в тому й жіночих, тому треба, хоч коротко, спом'янути Покійну у нашій жіночій пресі.

Бл. п. Олена Григорівна Кентржинська походила з Поділля. Батько її Григорій Орловський був нотарем в Ущицях, мати її була учителькою та померла молодою. Дітей — три дочки — виховувала бабуня. Олена Кентржинська закінчила гімназію, а також педагогічні курси в Ущицях і стала учителькою. Після одруження з Антоном Кентржинським, переїхала з ним, втікаючи від радянського режиму, на західню Волинь до рівного Там бл. п. Антон Кентржинський був активним громадянином; скоро став директором українського банку і провадив цей банк аж до Другої світової війни. Банк цей відіграв важливу роль для Української Рівенської Гімназії та взагалі для української місцевої громади, в той час, як польська влада створювала невідрадні обставини для розвитку українського громадського життя. Отож там приходило родинне життя Кентржинських. Мали вони двох синів — Богдана і Тараса, які були здібними учнями Української Рівенської Гімназії. Олена Кентржинська була діяльною громадянкою в м. Рівному: була в управі Союзу Українок, а також вела живу діяльність в Батьківському Комітеті Української Гімназії.

Та воєнні події розбили життя родини Кентржинських. З приходом радянської влади (1939 р.) дуже скоро Антона Кентржинського заарештували, а згодом, у невідомих обставинах, убили. Олену Кентржинську вивезли з сином Тарасом у Казахстан. Згодом Тарасові удалось звідти виїхати з армією Андерса, а Олена Кентржинська залишилася сама на заслання на довгий час — 15 років. Старший син Богдан був тоді на студіях на Заході. Та важкі умови заслання не зламали вітальності Олени Кентржинської. Після заслання їй удалось дістатись до Польщі, до сина Тараса, а згодом вони обоє переїхали до Швеції, де жив і науково працював тоді вже д-р Богдан Кентржинський — наш визначний історик, дослідник Мазепинської доби. Однак ударам долі не було кінця. Богдан, маючи 49 літ, помер на недугу серця. Розуміється, це лягло важким тягарем на Матір. Однак і після цієї трагедії вона жила активним духовним життям; усім цікавилась, багато читала, листувалася з рідною і приятелями і ще їх підтримувала на дусі.

Бл. п. Олена Кентржинська це українська патріотка, діяльна громадянка, добра мати і дружина. І їй, похованій у далекій Скандинавській землі, нехай буде вічна пам'ять серед усіх тих, що знали, шанували і любили її.

Н. І. П.

Ділимося сумною вісткою з членством СУА, що 29 січня 1978 р. відійшла у вічність довголітня членка 48-го Відділу СУА у Філядельфії Па. **Ольга Бедрійчук-Дмитрук**. Покійна народилася 21-го грудня 1925 р. в Новосілці Язловецькій, повіт Бучач. Належала до товариства Луг. Вийшла заміж в червні 1940 р. за Корнеля Дмитрука. Була в Бельгії і Німеччині. До Америки приїхала в жовтні 1952 р. і поселилася у Філядельфії та одразу вступила до 48-го Відділу СУА. Була активною і щедрою членкою. Була референткою господарською, а відтак в Суспільній Опіці. Покійна Ольга Дмитрук залишила в смутку дві доньки: Софію Питльовану з мужем Богданом та внучками Христіною і Галиною та Галину Дармограй з мужем Іваном та внуками Романом, Сонєю і Іваном. Залишила теж братів на Україні, Левка в Канаді і Михайла в Нью-Йорку. Муж — Корнель та тета, Анастасія Бедрійчук Омелян, у Філядельфії.

У похороні брали участь членки 48-го Відділу і голова Окружної Управи п. Наталія Даниленко. Над відкритою домовиною покійну членку Ольгу Дмитрук прощала голова 48-го Відділу І. Пенкальська. Спи, дорога союзанко, хай земля Вашингтона буде Тобі легкою! Між нами залишилася Ти назавжди.

Надія Кузьма
секретарка

2-го квітня 1978 р. в Дітройті, Міч. померла довголітня членка 5-го Відділу СУА бл. п. **Розалія Скульська-Роленко**.

В присутності численно зібраної жалобної громади Покійну попрощала на останню дорогу від родини, односельчан, Сестрицтва при УКЦ в Гемтреку і від 5-го Відділу СУА його фінансова референтка Анастасія Білоус.

Розалія Скульська-Роленко народилася в 1890 р. в селі Березів станиславівського повіту (тепер Івано-Франківський район). До Америки прибула в 1910 р. Була членкою Т-ва Березівських Односельчан. Відома писанкарка, вчила на терені Дітройту цього народного мистецтва від 1915 р., як про це згадає д-р Мирон Куропась у своїй книжці "Українці в Америці". Цікавилася також вишивкарством і тому радо передплачувала близький їй заінтересуванням вартісний журнал "Наше Життя", який постійно вміщує зразки народних вишивок.

Осиротила п'ять дочок, двох синів, одинадцять внуків і чотирнадцять правнуків. Виховувала своїх дітей у національному і релігійному дусі. Відзначалася шляхетністю і добротою серця, визнавала, що віра й жертвенність ідуть в парі.

Словами — "Іди, Посестро-Союзанко, до Господа і молися за долю й волю свого народу, а земля американська хай буде Тобі легкою!" — закінчила А. Білоус прощальне слово.

Подала Анастасія Білоус
фінансова референтка

РОЗВАГА

Знайдіть правильні слова та долучіть до образочка.

ЩУКА, ХОМ'ЯК, ФЛЯКОН, ТАЧКА, СОКИРА,
ЦВЯХ, ШПАНІВКА, ЧЕРЕПАХА, ЯКІР,
УСТРИЦЯ, ЮШКА.

Текст: Віра Андрушків
Рисунки: Квітка Іваницька

ЗАБАВА

II МАЙСТРУВАННЯ

ДАРУНКИ НА ДЕНЬ БАТЬКА

День батька припадає 18 червня.

Змайструйте гусеницю на листочку на дрібні гроші.

ПОТРІБНІ МАТЕРІЯЛИ:

3 накривки до слоїків
2-інчова біленька кулька — (styrofoam ball)
два 1/2 інчові коралики на кінці різків
гумовий матеріял (art foam) або може бути і з текстури, рурки для чищення люльки (pipe cleaners)

СПОСІБ

Витніть з гумового матеріялу форму листочка. Наліпіть три накривки зі слоїків. Руркою для чищення люльки причепіть голову гусениці. Дочепіть коралики на кінці різків. Можна все помалювати зеленим (spray paint). Дорисувати очі, ніс і уста на папері. Витніть і приліпіть.

Надходить літо і часто залишаються пластикові кружочки з пушок (plastic rings from cans). З тих кульочок, які звичайно викидаємо, можна змайструвати багато гарних і корисних речей. Наприклад:

1) Торбинку на різне приладдя на пляжу: рушник, купелівку. Злучити 4 пари кружків волічкою і зробити з волічки ручку для торбинки. Можна вложити пластиковий матеріял, але це не потрібне.

2) Рамки на стрічці на знімки.

3) Квітки з кружків. Перекраяти коліщатка і тоді злучити волічкою у формі квітки. Причепити на (pipe cleaners) чистки до люльки.

4) Пояс — пасок із стрічки або хустки. Переплести стрічкою або хусткою відповідне число кружків. Вийде пояс для зав'язування.

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

5 Відділ СУА, Воррен, Міч. зібрав замість квітів на могилу **бл. п. Розалії Скульської-Роленко** 163.00 дол. (сто шістьдесят три) на Український Музей в Нью Йорку. Жертводавцями були:

50.00 дол. Олекса Скульський.

20.00 дол. Ярослав Біловус.

6.00 дол. Василь Негрич.

По 5.00 дол. — Анастазія Біловус, Теодозій Кирилук, З. Кулейчук, М. Голінський, Ю. Миклийн, М. Васкул, Р. Батлер, М. Івасюк, М. Ільницький, В. Малкович, Ю. Ровенчук.

По 3.00 дол. — Павлина Будзол.

По 2.00 дол. — А. Галишин, Л. Завойська, О. Патра, А. Барановська, Н. Ферко, Ю. Лозовчук, С. Микийн, Л. Пиский, М. Микинташ, Н. Малкович.

По 1.00 дол. — П. Стетків, Д. Генник, А. Праскович, П. Ільницький, А. Патра, А. Гамера, А. Лаский, П. Генник, В. Бодрук.

Ділимося сумною вісткою з членством СУА, що 17-го лютого 1978 р. по довгій і тяжкій недузі відійшла у вічність, проживши 78 літ, довголітня членка 21-го Відділу СУА в Брукліні, Н. Й. **бл. п. Анастазія Слободян**.

Покійна походила з села Глібів, повіт Скалат у Західній Україні. Була погідної вдачі, глибоко релігійна, зразкова громадянка й патріотка. За молодих літ була членкою 21-го Відділу, а в 1953 р. і від 1959-61 р. його головою.

Похорон відбувся 21-го лютого ц. р. з церкви св. Духа в Брукліні. Похована на цвинтарі св. Андрея в Бавнд Бруку. Залишила в смутку чоловіка

Павла, доньку Галину з чоловіком Франком і двох внуків.

21-ий Відділ СУА
Бруклін, Н. Й.

Родина бл. п. Анастазії Слободян складає на пресовий фонд "Нашого Життя" суму 25 дол.

Ділимося сумною вісткою, що 21 квітня 1978 р. відійшла у Вічність по довгій тяжкій недузі **бл. п. Ірина Бованко**, членка 11 Відд. СУА у Трентоні. Сл. П. Ірина Бованко очолювала 11 Відд. СУА в роках 1953-55. За її ініціативою створено при Відділі хор. Маючи високі музичні студії, покійна зорганізувала квартет, що під її мистецьким керівництвом мав успіхи не лише у Трентоні. За лагідну і милу вдачу всі її любили. Від довшого часу знеможена важкою хворобою, Покійна не мала змоги брати активної участі в діяльності Відділу, на-томість майже до кінця ним інтересувалася та випитувала про все союзник зі суспільної опіки, що її регулярно відвідували і нею опікувалися.

Управа 11 Відділу СУА в Трентоні

Замість квітів на могилу **бл. п. Ірини Бованко** на Пресовий Фонд "Нашого Життя" зложили **142.00 дол.**

По 20.00 дол.: 11 Відділ СУА, Люба Мриглоцька.

По 10.00 дол.: Надія Гулай, Оксана Микитин, Рома Мицик, Ліда Панасюк, Дануся Осадца, Павлина Скремета.

По 5.00 дол.: Людмила Сердюк, Василина Микитин, Катря Ковшевич, Софія Головка, Іван Голик, Стефа Гец, Ірина Скрипчук, д-р Зенон Гіль, Ольга Дзяман, Дарія Самотулка.

По 2.00.: Слава Лабка.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ

Замість квітів на могилу **бл. п. Кароліни Оришкевич**, матері д-р Романа Оришкевича, складаємо 15.00 дол. на Запасний Фонд "Нашого Життя"

29 Відділ СУА в Чікаго

Замість квітів на могилу **бл. п. Варвари Фурувич**, матері нашої членки п. Юлії Кокорудз, складаємо 15.00 дол. на Запасний Фонд "Нашого Життя"

29 Відділ СУА в Чікаго Ілл.

В пам'ять **бл. п. інж. Юліяна Мусаковського** мужа нашої голови 28 Відділу СУА, союзники — приятелі — знайомі зложили на Запасний Фонд "Нашого Життя" 214.00 дол. і на Політ-в'язнів — Сусп. Опіка 28 Відд. СУА 40.00 дол.

По 20.00 дол.: Д. А Тихі, О. В. Гнатики

По 10.00 дол.: Е. В. Шпирки, Я. О. Салуки, В. Гнатів, М. Дурбак, Е. Плекчевська, С. Луків, Софія Олесницька, Надя Бігун, І. Кіндрачук, Н. Чапленко, П. Кучкуда, Т. Богданська, М. Плешкон, С. Гук, Д. Парубчак.

По 5.00 дол.: Л. Зіман, О. Цяпка, Н. Настюк, В. Бокун, З. Воробець, М. Гординська, Н. Загайкевич, Г. Ратич, М. Робак, Л. Винорчук, О. Цар, О.А. Назарук.

По 4.00 дол.: М. Мосора.

В пам'ять **бл. п. Ольги Дмитрук** членки 48 Відділу СУА, на Запасний Фонд "Нашого Життя" складає 10.00 дол.

48 Відділ СУА ім. Ольги Кобилянської
у Філадельфії

В день Св. Воскресіння ц. р. **62 Відділ СУА** в Глен Спей перевів збірку під церквою св. Володимира під кличем "Писанка для політ-в'язнів". Збірку в сумі 200.00 дол. управа Відділу передала до Централі СУА. Всім жертводавцям шире спасибі.

Управа 62 Відділу СУА в Глен Спей

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Андрія Світенка**, батька нашої членки Люні Сидорович складаємо 25.00 дол. на Український Музей.

85 Відділ СУА в Сиракузах.

Замість квітів на могилу **бл. п. Михайла Кізюліса** складаємо 10.00 дол. на Український Музей.

91 Відділ СУА.

Замість квітів на могилу **сл. п. Маркіяна Готя**, його дружина Софія Готь передала на Стипендійний Бразилійський Фонд 190.00, які зложили на її руки приятелі:

50.00 дол. Анна Буняк і Михайло Думка,

25.00 дол. Павлина Книш
по 20.00 дол. Ярослав Вижницький, Оля Кобзар, Анна Кухарук, Христина Льорх, Стефан Салик

15.00 дол. Люся Паладій

ЗАМІСТЬ КВІТІВ

Замість квітів на могилу **бл. п. Степана Візницького** батька **п. Марії Вижницької** зложили 140.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

Приятелі

Замість квітів на свіжу могилу нашої племінниці **б. п. Мартусі Наумик**, складають 25.00 дол. на стипендійний Фонд у Бразилії.

др. Теодозій і Ірена Сеньківські

В третю річницю смерті моєї бабусі **бл. п. Юлії Децик** складаю 25.00 дол. на Український Музей.

Юліяна Шипилява.

В першу болючу річницю смерті нашої незабутньої Мами **бл. п. Марії Галькевич**, членки 34 Відділу СУА, складаємо 20.00 дол. на Український Музей.

**Анна Гогоша
Марія О. Галькевич.**

Замість квітів на могилу **бл. п. проф. Івана Рудакевича** складаю 20.00 дол. на Український Музей.

Іванна Семенова.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Юліяна Муссаковського** складаємо на Пресовий Фонд "Нашого Життя" 20.00 дол.

Люба і Юрій Артимішини

В пам'ять мого незабутнього мужа **бл. п. Володимира Кривуцького**, в четверту річницю його смерті складаю на Пресовий Фонд "Нашого Життя" 20.00 дол.

Катерина Бранка-Кривуцька

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. інж. Юліяна Муссаковського**, мужа нашої довголітньої приятельки Олі, складаємо 20.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

Елисавета і Богдан Казимири
з родиною

Замість квітів на могилу **бл. п. Софії Попель** складаю 20.00 дол. (цеглину) на Український Музей

Р. Яхницька

Замість квітів на могилу **бл. п. приятеля Адольфа С. Гула** складають на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя" 5.00 дол. і на Український Музей в Нью Йорку 10.00 дол.

Платон і Марія Стасюк

Редакція не приймає матеріалів не підписаних авторами та застерігає за собою право скорочувати статті та правити мову.

Статті, підписані авторами, висловлюють їх власні погляди, а не погляди редакції. Редакція не буде містити невірливих і образливих для когонебудь висловів. Рукописів не звертаємо. Анонімів не читаємо.

Редакція приймає у вівторок, середу, четвер і п'ятницю від 10 - 1 і по полудні від 3 - 6. В інших годинах за домовленням: тел: (212) 674-5508. Адміністрація (212) 533 - 4646. Адреса: 108 Second Ave., New York, N. Y. 10003

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Ориси Бованко** в незабутню пам'ять на Запасний Фонд "Нашого Життя" складає 10.00 дол.

Христя Навроцька

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. інж. Юліяна Муссаковського** складаємо 10.00 дол. на Запасний Фонд "Нашого Життя", а дружині Олі Муссаковській висловлюємо наші щирі співчуття

Ірена і Ярослав Качанівські

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. інж. Юліяна Муссаковського**, мужа дорогої нам пані Олі, складаємо 10.00 дол. на Запасний Фонд "Нашого Життя"

Олег і Іванна Ратич

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. інж. Юліяна Муссаковського** складаю 10.00 дол. на Запасний Фонд "Нашого Життя"

Віра Данец

Замість квітів на могилу **бл. п. Юрія Бобеляк** тестя **п. Гертруди Бобеляк** складає 10.00 дол. на Запасний Фонд "Нашого Життя"

114 Відділ в Трой, Н. Й.

У світлу пам'ять невіджалуваної моєї приятельки **бл. п. Каті Вишнівської**, благородної людини з голубиним серцем у відношенню до ближнього свого, складаю 10.00 дол. на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя"

Ярослава Ніцменко

В другу болючу річницю смерті мого дорогого мужа **бл. п. Василя Козаченка** складаю 5.00 дол. на Пресовий Фонд "Наше Життя".

Ірина Козаченко

В десяту річницю смерті моєї сестри **бл. п. Галини Липи**, пересилаю 10.00 дол. на Запасний Фонд "Нашого Життя"

Ольга Баранник

СПРОСТОВАННЯ

В числі 1-січень 1978 р. трапилася друкарська помилка за що перепрошуємо. На сторінці "замість квітів" подано тільки один даток **п. Юлії Піщак** який зложила в пам'ять швагра **бл. п. Василя Козаченка**, а мало бути два датки. Тому подаємо ще раз зміст.

Замість квітів на могилу швагра **бл. п. Василя Козаченка** складає 50.00 дол. на виховання священників у Бразилії і 50.00 дол. на сироти в Бразилії

Братова Юлія Піщак

Переочено помістити оголошення, за що дуже перепрошуємо і містимо тепер. Замість квітів в пам'ять **бл. п. Ярослави Кобрин** складає 20.00 дол. на Запасний Фонд "Нашого Життя"

Окружна Управа СУА — Філадельфія

Замість квітів на могилу **бл. п. Ориси зі Шипайлів Бованко**, складаю 10.00 дол. на Запасний Фонд "Нашого Життя". Родині покійної висловлюю глибоке співчуття

Стефанія Надрага

Замість квітів на могилу українського патріота **бл. п. Євгена Лозинського**, мого краяна, складаю 5.00 дол. на оборону політичних в'язнів.

Ірина Козаченко

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Анастасії Потоцької**, моєї приятельки, складаю 5.00 дол. на оборону політичних в'язнів.

Ірина Козаченко

**СКЛАДАЙТЕ ДАТКИ НА
ПРЕСОВИЙ ФОНД
"НАШОГО ЖИТТЯ"**

РІЧНІ ЗБОРИ

18 ВІДДІЛ СУА ІМ. МАРКА ВОВЧКА, ПАССЕЙК, Н. ДЖ.

Ми відбули загальні збори 14 лютого 1978 р. З Округи була присутня пресова референтка І. Чайківська. Управу вибрано в такому складі: голова — Зірка Береза, заступниця голови — А. Роїк, секретарка — Л. Крамарчук, касирка — М. Ваньо. Референтками вибрано: організаційна — М. Кукурудза, культурно-освітня Л. Остап'як, пресова: Г. Цікало, виховна З. Береза, зв'язків — Х. Бук.

Зірка Береза
голова

20-ИЙ ВІДДІЛ СУА, ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА.

Річні загальні збори відбулися 5 березня 1978 р. Округну Управу репрезентувала Галина Царинник.

Управу Відділу вибрано в такому складі: Марія Галій — голова, Наталія Пазуняк — заступниця голови, Мирослава Прокопович — секретарка, Євгенія Новаківська — касирка.

Референтки: Ірена Качанівська — організаційна, Клявдія Гош — культурно-освітня, Анна Літинська — імпрезова, Анна Борис і Марія Лупань — суспільної опіки, Марія Харина — пресова, Марія Мазяр — господарська.

Контрольна Комісія: Лідія Бурачинська — голова, Ярослава Лободич і Юлія Бак-Бойко — члени.

Марія Харина
пресова референтка

24 ВІДДІЛ СУА, ЕЛИЗАБЕТ, Н. ДЖ.

Річні загальні збори, що відбулися 15-го січня 1978 р., мали відмінний характер від звичайних зборів. Місцевий 45-ий Відділ через недостатчу членок, постановив включитися цілістю до 24 Відділу, щоб провадити спільно працю на будуче.

Відділи 24 і 45 перевели звіти уступаючої управи осібно, а для вибору нової управи злучилися разом.

З Округної Управи присутніми були голова О. Гнатейко та пресова референтка І. Чайківська.

Нова Управа 24 Відділу: голова — Люба Вальчик (24 Від.), почесна заступниця голови — Анна Гнатюк (24

Від.), заступниця голови Ярослава Василяк (45 Від.), секретарка — Галина Король, касирка — Марія Бокало (45 Від.). Референтки: організаційна — Оксана Бокало (45 Від.), культурно-освітня — Ольга Заремба (24 Від.), суспільної опіки — Юлія Полянська (24 Від.), імпрезова — Олена Мельничук (45 Від.), пресова Анна Іванців (24 Від.), господарські — Пелягія Юрчак (24 Від.), Анна Зуйко (24), Катерина Шперун (24).

Контрольна Комісія: Ірена Левицька — голова (24 Від.), Ольга Шевчук (45 Від.) і Катерина Кернична (24) — члени.

Галина Король
за пресоу референтку

33-ИЙ ВІДДІЛ СУА ІМ. ЛЕСІ УКРАЇНКИ, КЛІВЛЕНД, ОГАЙО

19-го лютого 1978 р. відбулися річні загальні збори, на яких вибрано нову управу в такому складі: Ольга Дем'янчук — голова, Стефанія Цегельська — заступниця голови, Ярослава Гергель — секретарка, Марія Футей — касирка. Референтки: Розалія Головок — фінансова, Олександра Ковальська — культурно-освітня, Стефанія Демчук — виховна, Стефанія Цегельська — мистецька, Іванна Вовк — стипендій, Олександра Сірко — організаційна, Зеня Ярош — касирка садочка, Олександра Мачалаба, Ірина Романів — господарські, Емілія Воляник, Марія Грушкевич — пресові.

Контрольна Комісія: Олена Городиська — голова, Олександра Волошин, Дарія Кузьмин — члени, Марія Фаріон, Віра Смаль-Стоцька — заступниці.

Емілія Воляник
пресова референтка

51-ИЙ ВІДДІЛ СУА, МИЛВОКИ, ВІСКАНЗІН

Загальні збори Відділу відбулися 12-го березня 1978 р. Склад нової управи такий: Марія Пискір — голова, Софія Хамуляк — заступниця голови, Раїса Дорошенко — секретарка, Софія Сабат — касирка. Референтки суспільної опіки — Анна Пискір і Меланія Ступницька, господарська референтка — Софія Хамуляк.

Контрольна Комісія: Олександра Давидович, Параскевія Тишинська, Катерина Яремко.

Марія Пискір
голова

54-ИЙ ВІДДІЛ СУА, ВІЛМІНГТОН, ДЕЛЯВАР

Річні збори відбулися 5-го березня 1978 р. Нову управу вибрано в такому складі: Лідія Гарванко — голова, Ірина Куницька, Анна Гринишин — заступниці голови, Ірина Щерба — секретарка, Стелла Маєр — касирка. Референтки: Олена Шатинська — організаційна, Марія Матвійків — культурно-освітня, Марія Мурована — імпрезова, Тамара Княгиницька і Марія Букай — зв'язків, Анна Зарицька і Марія Корженівська — суспільної опіки, Іванна Дицьо, Софія Цибак і Марія Риц — господарські, Арета Скамай — пресова.

Контрольна Комісія: Ладія Гусар, Катерина Глинянська, Катерина Гусак.

Арета Скамай
пресова референтка

82-ИЙ ВІДДІЛ СУА, НЬЮ- ЙОРК, Н. Й.

Річні загальні збори відбулися 18-го грудня 1977 р. Округну Управу репрезентувала її голова О. Кіршак. До нової управи увійшли:

Іванна Клим — голова, Олександра Кіршак — заступниця голови, Володимира Падох — секретарка, Надія Попель — касирка. Референтки: Олена Лиско — організаційна, Ірина Іванчишин — культурно-освітня, Олена Гентіш — пресова, Теодора Бриттан — виховна, Марія Васьків — суспільної опіки, Анна Стасів, Корнелія Лонкевич, Юлія Криса, Олена Смุลка, Марія Герус — господарські.

Контрольна Комісія: Мирослава Савчак — голова, Ірина Крамарчук, Галина Кандюк — члени.

Олена Гентіш
пресова референтка

86 ВІДДІЛ СУА, НЬЮАРК, Н. ДЖ.

На річних зборах 22-го лютого 1978 р. вчетверте перевибрано на голову Відділу Надію Іванчук, на заступницю вибрано Б. Ольшанівську, протоколярною секретаркою І. Твардовську, кореспондентною Л. Стебельську, касиркою В. Мицьо; референтками: культурно-освітньою Соню Масник, імпрезовою і мистецькою Славу Ціх, виховною Л. Даник, суспільної опіки І. Лапичак, пресовою О. Гнатейко; головою контрольної комісії Л. Яськів. Членами управи вибрано С. Жеребецьку і І. Яворську.

Ольга Гнатейко
пресова референтка